

Dr. sc. Đuro Škvorc
Varaždinska ulica 34A
48260 Križevci
djuro.skvorc@gmail.com

Primljeno/Received: 11. VII. 2022.
Prihvaćeno/Accepted: 1. X. 2022.
Rad ima dvije pozitivne recenzije
Prethodno priopćenje
Preliminary communication
DOI: <https://doi.org/10.47325/zj.6.7.7>

UDK 378.3(497.5Bjelovar)

DJELOVANJE TITOVA FONDA ZA STIPENDIRANJE MLADIH RADNIKA I RADNIČKE DJECE U BJELOVARU 1974. – 1989. GODINE

Sažetak: Titov fond za stipendiranje mladih radnika i radničke djece u općini Bjelovar djelovao je od 1974. do 1990. godine. Bio je sastavni dio Titova fonda SRH koji je djelovao od 1974. do raspada Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije. Fond je imao opće jugoslavenski karakter i djelovao je u svim republikama i autonomnim pokrajinama. Djelovanje fonda u općini Bjelovar prikazat ćemo na osnovu arhivske građe koja je pohranjena u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu, Državnom arhivu u Bjelovaru, članaka u lokalnom *Bjelovarskom listu* te sjećanja bjelovarskih stipendista.

Ključne riječi: Titov fond, stipendiranje, stipendisti, mladi radnici, studenti, đaci, općina Bjelovar.

Uvod

Institucionalno obrazovanje u 20. stoljeću postalo je dostupno svim slojevima u društvu. Njega je koristila vlast da bi djelovala na odgoj i obrazovanje. Do izražaja je posebno dolazilo u nedemokratskim državama. U novoj socijalističkoj Jugoslaviji nakon 1945. nastupile su promjene na svim područjima života i rada ljudi. U radu s mladima, posebno u prosvjetnoj politici provodilo se zacrtano idejno-političko usmjeravanje i obrazovanje u skladu s načelima samoupravnog socijalizma sa zadaćom izgradnje novog socijalističkog čovjeka.¹⁰⁸⁹

¹⁰⁸⁹ *Stvaranje socijalističkog čovjeka. Hrvatsko društvo i ideologija jugoslavenskog socijalizma* (ur. Igor

Država, društveno-političke organizacije, ali i poduzeća koja su bila u društvenom vlasništvu kontrolirali su i usmjeravali stipendiranje. Dio stipendija u Jugoslaviji dolazio je iz drugih država kao oblik međudržavne suradnje. Stipendisti tih stipendija birani su po strogim kriterijima.¹⁰⁹⁰

Do osnivanja Titova fonda (TF) za stipendiranje mladih radnika i radničke djece dolazi u složenim društveno-političkim i gospodarskim okolnostima 1973. godine u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji (SFRJ). Prethodili su mu događaji koji su uzburkali jugoslavensko društvo. Bili su to: Brijunski plenum 1966., studentske demonstracije 1968. i obračun s hrvatskim proljećarima i srpskim liberalima 1972. godine. U navedenim prilikama osnivanje Titova fonda bilo je veoma važno. Uzimanje imena „najvećega sina naših naroda i narodnosti“, predsjednika Jugoslavije Josipa Broza Tita, korišteno je zbog dva razloga. Samom Fondu davalo je određenu sigurnost i dugoročnu opstojnost u radu, a istovremeno djelatnost Fonda trebala je služiti jačanju kulta ličnosti Tita. Tito je trebao preuzeti ulogu integrirajućeg čimbenika u državi zbog navedenih društveno-političkih gibanja do 1972. godine. Vlast je jačanjem kulta ličnosti Tita kontinuirano gradila svoju kolektivnu legitimnost.¹⁰⁹¹

TF osnovan je Društvenim dogovorom 17. svibnja 1973. godine.¹⁰⁹² Inicijativa se pojavila godinu dana prije u sklopu obilježavanja jubileja iz Titova života, 80. rođendana i 35. godišnjice njegovog predsjedanja Savezom komunista Jugoslavije.¹⁰⁹³ Fond su osnovale društveno-političke organizacije: Savez komunista Jugoslavije (SKJ), Socijalistički savez radnog naroda Jugoslavije (SSRNJ), Savez sindikata Jugoslavije (SSJ), Savez omladine Jugoslavije (SOJ), Savezna skupština u ime Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Privredna komora Jugoslavije (PKJ).¹⁰⁹⁴ Djelovao je u svim republikama i pokrajinama te općinama SFRJ. Radom je započeo 1974. godine dodjeljivanjem stipendija u školskoj godini (šk. god.) 1974./1975., a od 1978. djeluje i u Jugoslavenskoj narodnoj armiji (JNA).¹⁰⁹⁵

U novonastalim državama na području bivše SFRJ o Titovu fondu za stipendiranje radnika i radničke djece pisano je u proteklih 32 godine u Bosni i Hercegovini (BiH), Srbiji i Hr-

Duda): Srednja Europa, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Zagreb-Pula, 2011.

¹⁰⁹⁰ Đuro ŠKVORC, O djelovanju Titovog fonda za stipendiranje mladih radnika i radničke djece u SRH s posebnim osvrtom na općinu Križevci 1974. – 1989., *Cris*, god. 24, br. 1, Križevci, 2022.

¹⁰⁹¹ Aida LIČINA RAMIĆ, Titov fond za stipendiranje mladih radnika, *Preporodov Journal*, ožujak/travanj 2018., broj 206-207, str. 51.

¹⁰⁹² Društveni dogovor o osnivanju Titovog fonda za stipendiranje mladih radnika i radničke dece, *Službeni list SFRJ*, 24. 5. 1973, br. 28/73, str. 915-916.

¹⁰⁹³ Dragoljub DRAGOŠAN, *Titov fond od ideje do stvarnosti*, Skupština opštine, društveno-političke organizacije, RO Rudnik bakra, Skupština Titovog fonda opštine Majdanpek, Majdanpek, 1984., str. 11.

¹⁰⁹⁴ Isto, str. 77.

¹⁰⁹⁵ Aida LIČINA RAMIĆ, Titov fond za stipendiranje mladih radnika i radničke djece SR Bosne i Hercegovine (1974 – 1986), *Historijska traganja*, 6/11, 2013., str. 32.

vatskoj. Tema je zanemarena u svim ostalim dijelovima u historiografiji iako je stipendiranje radnika i djece radnika bilo važno u socijalističkoj Jugoslaviji. U BiH o djelovanju TF za stipendiranje radnika i radničke djece pisala je bosansko-hercegovačka povjesničarka Aida Ličina Ramić¹⁰⁹⁶, u Srbiji novinar Momir M. Marušić¹⁰⁹⁷ i Hrvatskoj povjesničar Đuro Škvorc.¹⁰⁹⁸

1. Kratak osvrt na organizacijsku strukturu Titova fonda u SFRJ i SRH

Titov fond u Jugoslaviji formiran je 17. svibnja 1973. godine u Beogradu temeljem Društvenog dogovora o stipendiranju mladih radnika i radničke djece te Statuta TF u SFRJ. U navedenim dokumentima dane su smjernice o organizaciji i djelovanju ovoga fonda na saveznoj razini te osnivanja i djelovanja u republikama, pokrajinama i JNA.¹⁰⁹⁹

Bez obzira na transformacije u radu tijekom svog djelovanja 1974. – 1990. na saveznoj razini ovaj fond je zadržao svoju organizacijsku strukturu. (Shema 1.)

Titov fond u SFRJ sastojao se od upravnih i izvršnih organa. Skupština TF bila je upravni organ, a Izvršni odbor (IO) izvršni organ. Za ostale poslove po potrebi Skupština TF osnivala je komisije i neka druga radna tijela. Skupština TF sastojala se od delegata koji su delegirani iz redova osnivača, republika, autonomnih pokrajina (AP) i JNA. Svaki osnivač davao je po jednog delegata, republika tri delegata, AP dva i JNA dva. Mandatno razdoblje delegata do 1981. bilo je pet godina, a dalje do kraja djelovanja TF četiri godine. Skupština je donosila normativne akte, vodila brigu o financijskim poslovima, utvrđivala jedinstvene kriterije za dodjelu stipendija itd.¹¹⁰⁰ Svake godine bile su dvije obvezne sjednice Skupštine, a po potrebi

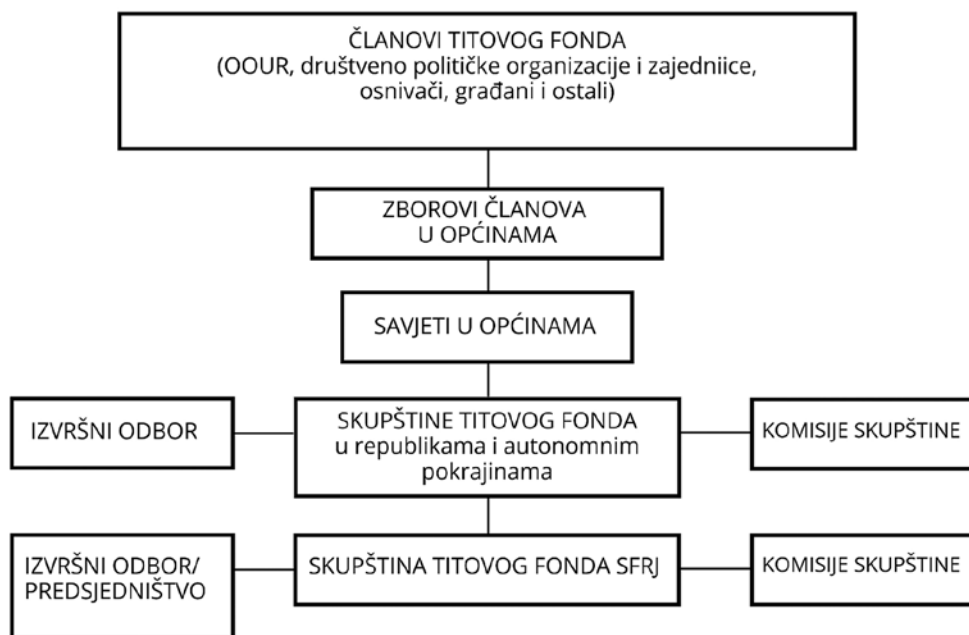
¹⁰⁹⁶ Aida LIČINA RAMIĆ, Titov fond za stipendiranje mladih radnika i radničke djece SR Bosne i Hercegovine (1974 – 1986), *Historijska traganja*, 6/11., 2013., Aida LIČINA RAMIĆ, Ideologizacija djece u Bosni i Hercegovini na primjeru Titovog fonda za stipendiranje mladih radnika i radničke djece Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine (1974. – 1986.), *Časopis za suvremenu povijest*, 46/3, 2013.

¹⁰⁹⁷ Momir M. MARUŠIĆ, *Titov fond i stipendisti Titovog fonda SR Srbije*, Savez organizacija za primenu mikroročunala Srbije, Beograd, 2020.

¹⁰⁹⁸ Đuro ŠKVORC, O djelovanju Titovog fonda za stipendiranje mladih radnika i radničke djece u SRH s posebnim osvrtom na općinu Križevci 1974. – 1989., *Cris* 24/1, 2022., str. 94-103.

¹⁰⁹⁹ Aida LIČINA RAMIĆ, Ideologizacija djece u Bosni i Hercegovini na primjeru Titovog fonda za stipendiranje mladih radnika i radničke djece Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine (1974. – 1986.), *Časopis za suvremenu povijest*, 46/3, 2013., str. 32., Đuro ŠKVORC, O djelovanju Titovog fonda za stipendiranje mladih radnika i radničke djece u SRH s posebnim osvrtom na općinu Križevci 1974. – 1989., *Cris*, 24/1, 2022., str. 98.

¹¹⁰⁰ *Službeni list SFRJ*, 24. 5. 1974., br. 28/73, Društveni dogovor o osnivanju TF za stipendiranje mladih radnika i radničke dece, str. 914-915.; *Službeni list SFRJ*, 11. 7. 1986, br. 38/86, Društveni dogovor o osnivanju TF za stipendiranje mladih radnika i radničke dece, str. 1148-1151.

Shema 1. Organizacijska struktura TF u SFRJ

i više. Sjednicama je predsjedao predsjednik Skupštine TF. Sjednice su se održavale ako je bilo nazočno dvije trećine delegata. Da bi odluke bile punovažne, trebala je glasati većina delegata, uz obvezu da glasa po jedan delegat iz redova osnivača, iz svake republike, AP i JNA. Izvršni odbor radio je poslove koje mu je odredila Skupština. Stalni poslovi IO bili su: pratio je rad ostvarivanja politike TF, predlagao Skupštini financijske planove, završne račune, dugoročne programe rada itd. Skupština TF SFRJ birala je delegate IO iz svojih redova. U sastav je biran po jedan delegat iz redova osnivača, republika i pokrajina. Odluke na sjednicama IO bile su punovažne ako je za njih glasala većina delegata, od kojih je trebalo biti najmanje prisutnih na sjednici dvije trećine. Za svoj rad članovi IO odgovarali su Skupštini.¹¹⁰¹ TF u JNA sastojao se od Skupštine, IO i drugih radnih tijela. Savjeti, odnosno skupštine TF djelovali su na razini armijskih oblasti.¹¹⁰²

¹¹⁰¹ *Titov fond SR Hrvatske za stipendiranje mladih radnika i radničke djece*, u: Mato Dretvić (glavni urednik), *Skupština Titovog fonda SRH*, Zagreb, 1982., str. 13-14.

¹¹⁰² Aida LIČINA RAMIĆ, *Titov fond za stipendiranje mladih radnika i radničke djece SR Bosne i Hercegovine (1974 – 1986)*, *Historijska traganja*, 6/11, 2013., str. 35.

Svi fondovi u republikama imali su istu strukturu kao i TF na razini države. Razlika je bila što su pod upravom republičkih fondova bili organi uprave u općini i skupštine TF u općinama. Bile su to osnovne organizacijske jedinice TF. Na razini općina djelovale su članice TF i savjeti. Skupština TF općina bila je upravni organ u koju su članice TF u općini delegirale dvije trećine delegata, a jednu trećinu osnivači. Pored navedenih organa djelovali su na razini zajednice općina koordinacioni odbori¹¹⁰³. Skupština TF SRH bila je upravni organ, a Izvršni odbor bio je izvršni organ.¹¹⁰⁴ (Shema 2.)

Prva pravila TF u SRH donesena su 1974.,¹¹⁰⁵ a izmijenjena su i nadopunjena 1979. godine.¹¹⁰⁶ Pravila iz 1979. utvrdila su odlučujuću ulogu organizacije TF u općini, općinskih savjeta¹¹⁰⁷ i zborova članica.¹¹⁰⁸ Skupština TF SRH do tada je odlučivala o svim pitanjima

¹¹⁰³ Koordinacioni odbori u ZO obavljali su sljedeće poslove: vodili brigu o povećanju broja članova na području zajednice općina, utvrđivali općine u zajednici općina koje mogu dobiti sredstva solidarnosti na osnovu općih kriterija koje utvrdi Skupština, utvrđivali opće smjernice stipendiranja za ZO vodeći brigu o kadrovskim potrebama udruženog rada, obavljali sve one poslove koje mu savjeti i Skupština prenesu svojim odlukama u nadležnost i utvrđivali su općine iz kojih će se delegirati delegati u Skupštinu TF SRH.

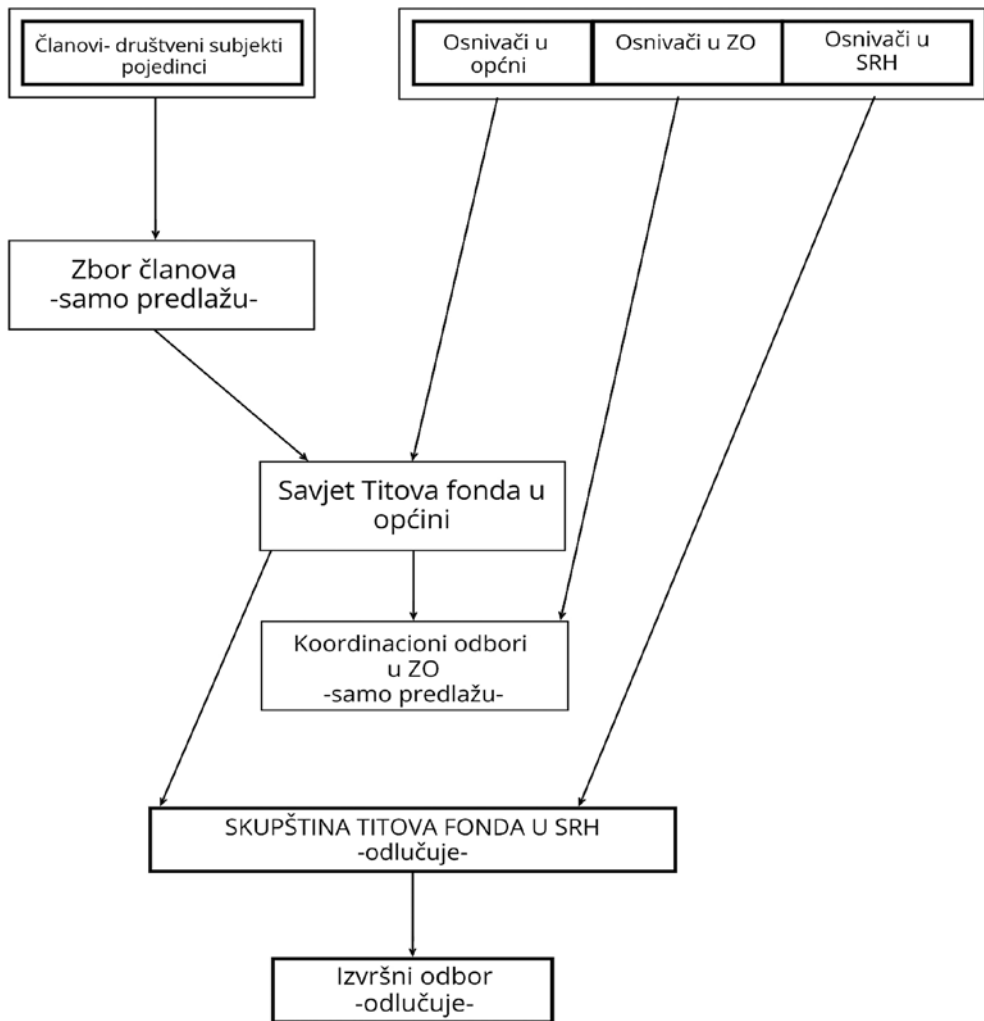
¹¹⁰⁴ Hrvatski državni arhiv (HR-HDA), fond 1595, Titov fond SRH za stipendiranje mladih radnika i radničke djece (TFSRH), kut 26, *Titov fond SR Hrvatske za stipendiranje mladih radnika i radničke djece* (urednik Mato Dretvić), Pravila TF za stipendiranje mladih radnika i radničke djece, Skupština Titova fonda SRH, Zagreb, 1982., str. 22-23.

¹¹⁰⁵ Državni arhiv Bjelovar (HR-DABJ), fond 481, Titov fond SRH za stipendiranje mladih radnika i radničke djece – Savjet općine Bjelovar (TFBJ), kut. 2., Pravila Titovog fonda SR Hrvatske za stipendiranje mladih radnika i radničke djece.

¹¹⁰⁶ *Titov fond SR Hrvatske za stipendiranje mladih radnika i radničke djece* (urednik Mato Dretvić), Pravila TF za stipendiranje mladih radnika i radničke djece, Skupština Titova fonda SRH, Zagreb, 1982., str. 21-37.

¹¹⁰⁷ Savjet TF u općini bio je zadužen da: 1. vodi akciju o povećanju broja članova; 2. u postupku provođenja natječaja za odobravanje stipendija obavljao je ove poslove: – primao je molbe kandidata za stipendiju, – sačinjavao prioriternu listu svih podnosilaca molbi s područja općine, – primao i prosljeđivao prigovore na odluku o dodjeli stipendija; 3. podnosi izvještaj Skupštini TF SRH o stipendistima i to o: – prekidu studija, zaposlenju stipendista i njihovom uspjehu u školovanju; 4. vodi evidenciju o svim stipendistima s područja općine i obavještava Skupštinu TF SRH o svemu što bi moglo utjecati na promjenu odluke o stipendiranju; 5. dostavlja Skupštini TF SRH dokumente o uspješno završenoj godini školovanja, odnosno drugog oblika obrazovanja i o upisu u narednu godinu; 6. obvezan je da najmanje jedanput godišnje podnese izvještaj o svom radu Zboru članova TF SRH u općini; 7. obavlja i druge poslove koje mu je dala Skupština i Izvršni odbor TF SRH. Savjet je radio na sjednicama, a za svoj rad bio je odgovoran Zboru članica.

¹¹⁰⁸ Zbor članica TF fonda u općini imao je sljedeće zadaće: pratio je i proučavao problematiku stipendiranja na svom području, predlagao Skupštini TF SRH odgovarajuće mjere za unapređenje rada TF SRH, razmatrao prioriternu listu stipendista, birao i razrješavao predsjednika i podpredsjednika Zbora, obavljao i druge poslove koje mu je u zadatak stavila Skupština Titovog fonda SRH.

Shema 2: Organizacijska struktura TF do studenoga 1979. godine

djelatnosti fonda. Savjeti u općinama (prema Statutu) imali su samo savjetodavnu ulogu.¹¹⁰⁹ Tim promjenama savjeti su preuzeli odlučujuću ulogu vezanu uz izbor stipendista. Promjene su bile vezane uz promjene koje su nastupile u provođenju samoupravljanja i jačanju općine kao DPO.¹¹¹⁰

¹¹⁰⁹ HR-HDA, fond 1595, TFSRH, kut. 44, Titov fond SRH za stipendiranje mladih radnika i radničke djece, Informacija o radu TF u 1980. godini, str. 30.

¹¹¹⁰ Đuro ŠKVORC, O djelovanju Titovog fonda za stipendiranje mladih radnika i radničke djece u SRH s posebnim osvrtom na općinu Križevci 1974. – 1989., *Cris*, god. 24, br. 1, Križevci, 2023., str. 97.

2. Djelovanje TF u općini Bjelovar

2.1. Djelovanje zbora članica i Savjeta TF u općini Bjelovar

Na 8. zajedničkoj sjednici obadva vijeća Skupština Općine (SO) Bjelovar, 23. studenoga 1973. donijela je odluku o pristupanju Općine Bjelovar Društvenom dogovoru o osnivanju TF za stipendiranje radnika i radničke djece.¹¹¹¹ Općinsko vijeće Općine Bjelovar pokrenulo je u prvoj polovini 1974. osnivanje Inicijativnog odbora sa zadaćom osnivanja TF na području općine Bjelovar. Inicijativni odbor imao je 34 članice iz redova DPO, organizacija udruženog rada (OUR) i radnih zajednica (RZ). TF u općini Bjelovar osnovan je na konstituirajućoj skupštini 18. lipnja 1974. godine. Izabran je nepotpuni savjet TF općine Bjelovar od 11 članova (sastojao se od 13 članova) i predstavnik TF općine Bjelovar u TF SRH u Zagrebu.¹¹¹² U rujnu 1974. Savjet je popunjen s članom iz Radne zajednice tajništva SO Bjelovar, Branislavom Ljubićem koji će ujedno i biti prvi predsjednik Savjeta Općine Bjelovar¹¹¹³ i Marijanom Jambrešićem iz Privredne komore regije Bjelovar početkom listopada 1974. godine.¹¹¹⁴ Ovim popunama kompletiran je Savjet TF Bjelovar.

RED. BR.	IME I PREZIME	DPZ, DPO, OUR, RZ	SVOJSTVO	NAPOMENA
1.	Tomislav Bubić	Skupština Općine Bjelovar	član	osnivač
2.	Marisa Carić	SK Bjelovar	član	osnivač
3.	Slavica Martinčević	SSRN Općine Bjelovar	član	osnivač ¹¹¹⁵
4.	Stjepan Herćeski	Savez sindikata Općine Bjelovar	član i delegat u TF SRH	osnivač

¹¹¹¹ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, SO Bjelovar, Broj: I – 917/1 – 1973., Bjelovar, 23. studenog 1973., Zaključak o pristupanju općine Bjelovar Društvenom dogovoru o osnivanju TF za stipendiranje radnika i radničke djece.

¹¹¹² HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 4-5, Zapisnik sa 1. sjednice zbora članica TF koja je održana 18. VI. 1974. godine u OSV-u Bjelovar.

¹¹¹³ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 4-5, Radna zajednica tajništva SO Bjelovar, Bjelovar, 16. rujna 1974., Delegiranje predstavnika u Savjet TF općine Bjelovar.

¹¹¹⁴ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Privredna komora regije Bjelovar, Broj: 01-1324/2-1974., Zaključak od 18. 10. 1974.

¹¹¹⁵ HR-HDA, fond 1595, TFSRH, kut 44, Titov fond SR Hrvatske za stipendiranje mladih radnika i radničke djece, Zagreb, Broj: TF -193/2-1975., Izvještaj o radu TF SRH u 1974. godini. U navedenom izvještaju među 40 općinskih konferencija SSRN iz SRH koje nisu pristupile TF SRH 1974. navodi se i OK SSRN Bjelovar. Vjerojatno je zabunom kod sastavljanja izvještaja stavljeno da OK SSRN Bjelovar nije učlanjena u TF SRH.

5.	Ilija Knežević	SUBNOR Općine Bjelovar	član	
6.	Branka Čuić	OŠ <i>Maršal Tito</i> , Bjelovar	član	
7.	Zdenka Polašek	Srednja škola, Školski trgovački centar	član	
8.	Bogomil Hribljen	Drvena industrija i šumarstvo	član	
9.	Slavko Karlin	Tvornica keksa i vafla <i>Koestlin</i> , Bjelovar	član	
10.	Stjepan Mencer	Metalna ind. <i>Tomo Vinković</i>	član	
11.	Stanko Drago	Zavod za zapošljavanje Bjelovar	član	
12.	Branislav Ljubić	Radna zajednica tajništva Općine Bjelovar	predsjednik	
13.	Marijana Jambrešić	Privredna komora regije Bjelovar	član	

TABLICA 1. SAVJET TF OPĆINE BJELOVAR OD 1974. DO 1979. GODINE

Na 2. sjednici Savjeta TF Općine Bjelovar održanoj 3. listopada 1974. rješavane su molbe kandidata. Na natječaj se javilo 18 kandidata. Napravljena je lista od 12 prioritetnih kandidata koji su zadovoljavali uvjete.¹¹¹⁶ O izabranim kandidatima javnost je obaviještena putem *Bjelovarskog lista*.¹¹¹⁷ Na izabranu listu žalilo se dvoje kandidata: Mirjana Biško¹¹¹⁸ i Tihomir Klarić.¹¹¹⁹ Mirjana Biško žalila se na redosljed rangiranja, a Tihomir Klarić što mu je molba bila odbijena iako je bio dijete radnika. Obadvije žalbe Savjet TF općine Bjelovar je odbacio kao neosnovane što je potvrdio TF SRH.¹¹²⁰ Djelovanjem Savjeta TF Bjelovar nije bio zadovoljan otac Mirjane Biško i uputio je 20. veljače 1975. otvoreno pismo svim DPO u SRH, Bjelovaru i TF SRH u kojemu je tražio smjenjivanje bjelovarskog Savjeta zbog nepravilnosti rada.¹¹²¹

¹¹¹⁶ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Zapisnik s II. Sjednice TF općine Bjelovar održane 3. 10. 1974. godine.

¹¹¹⁷ Određeni kandidati za stipendiju iz 'Titovog fonda', *Bjelovarski list*, br. 40., str. 2. Bili su to: Dane Roksandić, Zorka Adžić, Stipe Vučak, Mirjana Biško, Slavica Blaško, Željko Milić, Vikica Straka, Tihomir Klarić, Slavica Matić, Stjepan Jagić, Verica Vlajkov i Slavko Ložušić.

¹¹¹⁸ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: 02-5a/74., Dopis uz žalbu Biško Mirjane.

¹¹¹⁹ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: 02-6a/74., Dopis uz žalbu Klarić Tihomira.

¹¹²⁰ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, TF SRH, broj: 05-122/75., Dopis savjetu TF Bjelovar od 15. 1. 1975.

¹¹²¹ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Otvoreno pismo Ljube Biška.

Savjet TF općine Bjelovar raspravljao je o otvorenom pismu 16. ožujka 1975. i u cijelosti ga je odbacio kao nedobronamjernog.¹¹²²

Na sjednici Savjeta TF Općine Bjelovar 12. lipnja 1975. za tajnicu Savjeta izabrana je Marija Kovačić.¹¹²³ Određena je prioritetna lista od tri bjelovarska stipendista za 1975. godinu.¹¹²⁴ Postojala je mogućnost za povećanjem broja stipendista iz redova radnika. O tome je raspravljano na sjednici Savjeta 13. rujna 1975. godine. Kandidata je bilo četvero. Dvojica nisu zadovoljavala moralno-političke karakteristike (roditelji su bili članovi Matice hrvatske u Bjelovaru), dok je jedan odbijen zbog lošeg odabira profesionalne orijentacije. Na listu je stavljena jedna kandidatkinja.¹¹²⁵ Ovaj postupak odbijanja radnika (djeca matičara) govori nam koliko je tadašnji komunistički sustav bio rigidan. On je kažnjavao djecu „za nešto” s čime ona nisu imala nikakve veze (Bjelovar je bio jedan od gradova u SRH gdje se je politička vlast na vrlo okrutan način obračunala s članovima Matice hrvatske¹¹²⁶, op. a.). Završnu prioritetnu listu od 14 kandidata Savjet je donio 13. listopada 1975. godine.¹¹²⁷

TF SRH raspisao je odvojene natječaje za stipendiste (djeca radnika, radnici) u školskoj godini 1976./77. Za mlade radnike natječaj je izašao potkraj travnja,¹¹²⁸ a za djecu radnika potkraj svibnja 1976. godine.¹¹²⁹ Bjelovarski Savjet molbe radnika je razmatrao na sjednici 8. lipnja 1976. godine. Utvrdio je prioritetnu listu od 6 radnika.¹¹³⁰ Na sjednici 10. rujna 1976.

¹¹²² HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF 02 – 73/75., Bjelovar, 27. 3. 1975., Dopis uz otvoreno pismo druga Biško Ljube.

¹¹²³ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 4, zapisnik sa sjednice TF općine Bjelovar održane 12. lipnja 1975.

¹¹²⁴ Isto. Bili su to: Dragan Jagišić, Stjepan Jagić i Sonja Gulin.

¹¹²⁵ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Zapisnik sa sastanka savjeta TF Bjelovar održanog 13. rujna 1975.

¹¹²⁶ Vidi više: Savo VELAGIĆ, *Bjelovarsko proljeće '71.: kronika-roman o Ogranku Matice hrvatske u Bjelovaru 1971. godine*, Čvor, Bjelovar 2005.; Željko KARAULA, *Studije iz povijesti Bjelovara (1848. – 1991.)*, Čvor, Bjelovar 2011.

¹¹²⁷ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Zapisnik sa sastanka savjeta TF Bjelovar održanog 15. listopada 1975. Redoslijed kandidata: Momčilo Babić, Zvonimir Šibenik, Zdravko Dajčbar, Vjeran Jurković, Anica Ursić, Vesna Maksić, Milan Pavlović, Dubravko Biško, Ivanka Močnik, Ivanka Ivezic, Damir Svetička, Goranka Ličina, Alica Ferenčak i Vera Pranjic.

¹¹²⁸ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, TF SRH za stipendiranje mladih radnika i radničke djece, Broj: TF – 1018/1-76., Natječaj za odobravanje stipendije TF mladim radnicima s područja SR Hrvatske, u školskoj 1976/77. godini.

¹¹²⁹ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, TF SRH za stipendiranje mladih radnika i radničke djece, Broj: TF – 1062/1-76., Natječaj za odobravanje stipendije TF djeci radnika s područja SR Hrvatske, u školskoj 1976/77. godini.

¹¹³⁰ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: 02 – 16/76., Prioritetna lista mladih radnika. Mladi radnici bili su: Krunoslav Burlic, Vesna Milinković, Veljko Rokšić, Milan Bartolović, Stjepan Domitrović i Mira Gostović.

razmatrane su novo pristigle molbe radnika i radničke djece.¹¹³¹ TF SRH odobrio je tri stipendije radničkoj djeci iz općine Bjelovar za šk. god. 1976./77.¹¹³² Među djecom radnika za koju je Savjet TF općine Bjelovar dao preporuku 17. rujna 1976. bila je i Antonija Šargarić.¹¹³³ Saznavši da joj je otac bio član ogranka Matice hrvatske Bjelovar, o tome je predsjednik Savjeta TF Općine Bjelovar obavijestio TF u Zagrebu.¹¹³⁴ Iako ona nije imala nikakve mogućnosti da dođe u uži izbor za stipendiranje u toj školskoj godini, svako njeno moguće javljanje na listu time je bilo zapečaćeno.

TF općine Bjelovar imao je dosta problema vezanih uz suradnju sa stipendistima. Oni su odlaskom na studij u druge gradove rijetko dolazili doma, a javljali su se u Fond obično kada su donijeli potvrdu da su upisali novu godinu studija.¹¹³⁵ Nisu ni sve bjelovarske članice bile ažurne s uplatom sredstava u TF SRH. Tako su 3 članice ostale dužne u 1976. godini. Među dužnicima bila je Skupština Općine Bjelovar.¹¹³⁶ Ova kašnjenja bit će stalna konstanta do kraja rada Fonda, a posebno će doći do izražaja krajem osamdesetih godina zbog teške gospodarske situacije u bjelovarskim poduzećima, ali i državi u cjelini.

Temeljem zaključka Komisije za odobravanje stipendija i IO TF SRH usvojenog na sjednici krajem svibnja 1977. godine,¹¹³⁷ bjelovarski Savjet donio je 17. lipnja 1977. prioritetnu listu

¹¹³¹ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Savjet TF općine Bjelovar, Bjelovar, 10. 9. 1976., Broj: 02-173776., Poziv.

¹¹³² HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, TF za stipendiranje radnika i radničke djece, Zagreb, 19. 11. 1976., Odobrene stipendije djeci radnika iz Bjelovara. Djeca radnika iz Bjelovara: Slavica Lovrin, Draženka Forjan i Milica Kurtanjak.

¹¹³³ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, savjet TF Bjelovar, Broj: 02 – 176/06., Bjelovar, 17. 09. 1976., Prioritetna lista djece radnika. Prioritetna lista: Slavica Lovrin, Radovan Banjeglav, Neven Čuloveski, Davorka Tomić, Blanka Spačil, Antonija Šagarić, Draženka Forjan, Vladimir Pelikan, Ljiljana Lončar, Ankica Pavelić, Dubravko Biško, Ana Augustinović i Anka Pašalić.

¹¹³⁴ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, SSOJ, Savjet TF općine Bjelovar: Broj: 02 – 259/76., Bjelovar, 24. 11. 1976., Popratni dopis uz molbu za dodjelu stipendije Šagarić Antonije.

¹¹³⁵ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Savjet TF općine Bjelovar: Broj: 02 – 205/76., Bjelovar, 18. 10. 1976., Štedne knjižice. U stoji: „Napominjemo da ostali stipendisti Titova fonda s područja općine Bjelovar ni nakon drugog poziva, nisu dostavili tražene knjižice (štedne knjižice, Utilitas, op.a.) i podatke Savjetu Titova fonda općine Bjelovar”.

¹¹³⁶ HR-HDA, fond 1595, TFSRH, kut 44, Titov fond SR Hrvatske za stipendiranje mladih radnika i radničke djece, Zagreb, 28. 3. 1977., (bez ur. br., op. a.) Prijedlog izvještaja IO u radu TF SRH u 1976. godini. Dvije ostale članice TF bile su: „Brodokomerc” i „Vulkan”.

¹¹³⁷ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, TF za stipendiranje mladih radnika i radničke djece, Broj: TF – 2410/1977., Zagreb, 8. VI. 1977., Informacija. U informaciji je stajalo, da se neće u šk. god 1977./78. odobravati stipendije djeci radnika koja polaze pripremnu fazu 1. i 2. razred Opće srednje škole, u obzir za stipendiju dolaze djeca radnika, učenici i studenti čiji uspjeh u dvije zadnje godine nije manji od 4,00. Učenik u 3. i 4. razredu isto gubi stipendiju sljedeće godine ako mu je uspjeh niži od 4,00 te mora vratiti stipendiju, stipendiju gubi i ako ne položi godinu, a stipendiju vraća, dok ocjenu radne i društvene aktivnosti daje omladinska organizacija i razredno vijeće samostalno.

od pet mladih radnika,¹¹³⁸ a 14. rujna 1977. prioritetnu listu za desetero djece radnika.¹¹³⁹ Krajem 1977. Skupština TF SRH donijela je Odluku da svi organi TF na svim razinama krenu s akcijom ućlanjivanja novih ćlanica, povećanjem ćlanskih uloga starih ćlanica i ućlanjivanjem pojedinaca u prvom tromjesećju 1978. godine.¹¹⁴⁰ TF općine Bjelovar uputio je 9. oćujka 1978. dopis ćlanicama TF općine Bjelovar o obnovi obveza¹¹⁴¹, a dva dana prije, 7. oćujka dopis o mogućnosti ućlanjenja radnih organizacija (RO) koje nisu bile ćlanovi.¹¹⁴² Akcija je postigla djelomićan rezultat. Ućlanile su se 3 RO i 5 RZ, a obnovilo i revaloriziralo ćlanstvo 10 subjekata. U lipnju 1978. TF SRH donio je Odluku da u šk. god. 1978./79. neće raspisivati natjećaj i dodjeljivati stipendije ni za jednu kategoriju stipendista zbog nedostatka materijalnih sredstava.¹¹⁴³

Dana 7. lipnja 1979. na sastanku Zbora ćlanova TF općine Bjelovar podneseno je Izvješće o radu Savjeta TF općine Bjelovar za razdoblje 1974. – 1978. godine. Dana je razrješnica dotadašnjim ćlanovima Savjeta TF općine Bjelovar, donesena je odluka o izboru novih ćlanova Savjeta TF općine Bjelovar i napravljena je prioritetna lista za dvoje mladih radnika stipendista.¹¹⁴⁴

¹¹³⁸ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: 02-192/77., Bjelovar, 17. 6. 1977. Prioritetna lista – mladi radnici. Bili su to: Milenko Vućinović, Milenko Jurćević, Milan Kapelac, Josip Bajić, Źeljko Ostrman.

¹¹³⁹ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: 02-278/77., Bjelovar, 23. 9. 1977., Prioritetna lista djece radnika. Bili su to: Ivanka Pavićić, Gordana Topić, Vjeren Jurković, Marija Gećek, Slavica Matić, Nada Lipovac, Ljiljana Lonćar, Ankica Kovać, Ivica Luketić i Ljiljana Źkrbina.

¹¹⁴⁰ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, TF za stipendiranje radnika i radnićke djece, Zagreb, 28. 12. 1977., TF – 123/2-78., Izvještaj o poduzetim akcijama.

¹¹⁴¹ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: 02-51/78., Bjelovar, 9 3. 1978., Obnova obveze-dopis.

¹¹⁴² HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: 02-50/77., Bjelovar, 7. 3. 1978. Dopis. U dopisu je stajalo: „... samo s podrućja općine Bjelovar, ućlanjeno je 48 organizacija udrućenog rada i drugih samoupravnih organizacija i zajednica sa ukupnim godišnjim ulogom od 129.000 dinara. Iz tih sredstava poštujuci principe solidarnosti, dobilo je stipendije 9 radnika i 11 djece radnika koji su upisali studij za kadrove deficitarne na podrućju općine Bjelovar, odnosno studija za kadar potreban radnoj organizaciji uz ćiju se suglasnost školuje mladi radnik.”

¹¹⁴³ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, TF za stipendiranje radnika i radnićke djece, Zagreb, 19. 6. 1978., TF-491/5/1978. Odluka.

¹¹⁴⁴ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Zbor ćlanova TF SRH općine Bjelovar, Bjelovar, 7. lipnja 1979., Broj: TF – 20/4 – 1979., Zapisnik sa Zbora ćlanova TF SRH općine Bjelovar. Radnici stipendisti bili su Stjepan Feletar i Slavko Bejuk.

RED. BR.	IME I PREZIME
1.	Vlado Benčak
2.	Milan Pavičić
3.	Zvonko Ferenčak
4.	Ranka Kovačić
5.	Branko Kesić
6.	Katica Ostović
7.	Zdenka Čaljar
8.	Ivan Markešina
9.	Josip Đura
10.	Gordana Krizmanić
11.	Dušan Todorović
12.	Ines Tiček
13.	Ljiljana Krmpotić

TABLICA 2. SAVJET TF OPĆINE BJELOVAR OD 1979. DO 1984.¹¹⁴⁵

Konstituirajuća sjednica novog Savjeta TF općine Bjelovar održana je 20. srpnja 1979. godine.¹¹⁴⁶ Na sjednici Savjeta TF općine Bjelovar 11. rujna 1979. donesena je prioritetna lista djece radnika.¹¹⁴⁷ Došlo je i do povećanja broja članica. Tako je s 19. studenim 1979. broj članica koje su bile pristupile TF ili produžile članstvo za petogodišnje razdoblje 1979. – 1983. bio 63, od toga novih članica 32. Članice su se odlučile za različitu godišnju visinu uplata. One su iznosile: 500 din – 4 članice, 700 din – 1 članica, 800 din – 1 članica, 1000 din – 13 članica, 1500 din – 1 članica, 2000 din – 4 članice, 3000 din – 8 članica, 4000 din – 3 članice, 5000 din – 14 članica, 7500 din – 1 članica, 10 000 din – 7 članica, 15 000 din – 1 članica, 20 000 din – 2 članice, 30 000 din – 1 članica i 50 000 din – 1 članica.¹¹⁴⁸ Savjet TF općine Bjelovar nije bio

¹¹⁴⁵ U zapisniku Savjeta dana su imena i prezimena članova Savjeta općine Bjelovar. Ostali podaci su nepoznati.

¹¹⁴⁶ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Konstituirajuća sjednica Savjeta TF općine Bjelovar, Bjelovar, 20. 7. 1979., Broj: TF – 23/79., Zapisnik s konstituirajuće sjednice TF općine Bjelovar. Za predsjednika Savjeta izabran je Slavko Pavičić iz Saveza sindikata Bjelovar na mandatno razdoblje od pet godina, a za delegata u ZO TF Bjelovar izabran je Ivan Markešina.

¹¹⁴⁷ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2., 2. sastanak Savjeta TF općine Bjelovar, Bjelovar, 11. 9. 1979, Broj: TF – 32/79., Zapisnik sa 2. sastanka Savjeta TF općine Bjelovar održanog 11. rujna 1979. Lista djece radnika: Josip Balenović, Biljana Dragišić i Vesna Sabolović.

¹¹⁴⁸ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Savjet TF općine Bjelovar, Bjelovar, 19. 11. 1979., Broj: TF – 40/79., Popis članica TF za razdoblje 1979 – 1983.

zadovoljan s brojem uključenih članica (63). Prema mišljenu članova Savjeta, neuključivanje mnogih subjekata nije imalo nikakva opravdanja s obzirom na financijske mogućnosti i cilj TF. Godišnji ulog uključenih bjelovarskih članica iznosio je 391 000 dinara.¹¹⁴⁹ Do kraja 1979. učlanilo se 10 novih članica tako da se broj popeo na 73. Bilo je to povećanje za 13,6 %.¹¹⁵⁰

U ožujku 1980. Savjet TF općine Bjelovar ukinuo je stipendiju Josipu Bajiću koji je studirao na Višoj tehničkoj školi *Rade Končar* u Zagrebu zbog počinjenja kaznenog djela po članku 134., stavku 2. kaznenog zakona (nacionalizam).¹¹⁵¹ Isti je trebao vratiti sredstva. Dana 9. travnja 1980. Savjet TF općine Bjelovar zatražio je od Općinske konferencije Saveza socijalističke omladine Hrvatske (OK SSOH) Bjelovar da riješi pitanje smještaja Savjeta Bjelovar s DPO-a općine Bjelovar. On je do tada djelovao u prostoru OK SSOH Bjelovar i dotadašnji prostor zbog obima posla bio im je mali.¹¹⁵² Koordinacioni odbor TF ZO Bjelovar zatražio je 19. ožujka 1980. podatke o aktivnostima Savjeta Titova fonda u općinama s ciljem upoznavanja osnivača o aktivnostima u istima.¹¹⁵³ Savjet TF općine Bjelovar obavijestio je 19. travnja 1980. Koordinacioni odbor TF ZO Bjelovar da je na području općine Bjelovar u razdoblju od 1974. do 1978. djelovalo 46 članica. Istekom petogodišnjeg učlanjenja 1979., 18 članica nije obnovilo članstvo, 28 je obnovilo, a 34 se učlanilo.¹¹⁵⁴ Tako je TF u drugo petogodišnje razdoblje 1979. ušao sa 62 članice. Bilo je to povećanje za 16 članica ili 25,8 %.

Na sjednici 27. lipnja 1980. Savjet TF Bjelovar izabrao je četvero stipendista za školovanje u šk. god. 1980./81. O toga troje su bili radnici (dvoje uz rad i jedan iz rada) i jedno dijete radnika.¹¹⁵⁵

¹¹⁴⁹ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Savjet TF općine Bjelovar, Bjelovar, 28. 11. 1979., Broj: TF – 42/79., Zapisnik sa 3. sjednice Savjeta TF Bjelovar.

¹¹⁵⁰ HR-HDA, fond 1595, TFSRH, knjiga 1979., Pregled članica TF SRH od osnutka (1974.) do 31. XII. 1979. Zajednica općina Bjelovar, Općina Bjelovar.

¹¹⁵¹ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Savjet TF općine Bjelovar, Bjelovar, 13. 3. 1980., Broj: TF. 50/80., Odluka o raskidu ugovora sa stipendistom TF općine Bjelovar Josipom Bajićem.

¹¹⁵² HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Savjet TF općine Bjelovar, Bjelovar, 9. travnja 1980., Broj: TF – 55/1980., Dopis OK SSOH.

¹¹⁵³ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Savez sindikata Hrvatske, Međuopćinsko sindikalno vijeće Bjelovar, Koordinacioni odbor TF ZO Bjelovar, Broj: 80/1-80., Bjelovar, 19. 3. 1980., Savjetu TF općine Bjelovar.

¹¹⁵⁴ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF – 60/80., Bjelovar, 14. 4. 1980., Koordinacionom odboru TF ZO Bjelovar.

¹¹⁵⁵ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF – 69/80., Bjelovar, 3. 7. 1980., Dostava dokumenata izabranih kandidata. Na natječaj se javilo 14 djece radnika i četvero mladih radnika za stipendiranje iz rada i sedmero uz rad. Izabrani su bili: Dubravka Tončić – dijete radnika, Miroslav Sokolić – mladi radnik iz rada te mladi radnici uz rad Branko Vrabec i Branko Glavak.

Na natječaj za školsku godinu 1981./82. javilo se desetero djece, a nije se javio ni jedan radnik. Savjet TF općine Bjelovar 30. lipnja 1981. je napravio prioritetnu listu od dvoje djece i uputio je u TF SRH.¹¹⁵⁶ Do povećanja članica TF općine Bjelovar došlo je nakon Titove smrti,¹¹⁵⁷ tako da se Fond povećao na 130 i krajem 1981. imao je najviše članica tijekom djelovanja. Bilo je to povećanje od 68 članica ili 56,6 %.

RED. BROJ	ČLANICE (RADNE ORGANIZACIJE, OSTALE ORGANIZACIJE, DPO, GRAĐANI)	GODINA UČLANJENJA I OBNOVA ČLANARINE	NAPOMENA
1.	„Bilogorka”, poduzeće za proizvodnju i prodaju građevinskog materijala, Bjelovar	1974.	
2.	„BOB”, OOUR „Top” Paulovac		
3.	Bjelovarski vrt, Bjelovar		
4.	Central HUTO, Bjelovar	1979.	
5.	„Čvor” EU, Bjelovar		
6.	„Čazmatrans”, poslovna jedinica Bjelovar		
7.	Drvena industrija, Bjelovar	1974.	
8.	Duhanprodukt Zagreb, RO Duhan, Bjelovar	1974.	
9.	„Elektra” Bjelovar	1974.	
10.	„Elektrometal”, instalacijsko poduzeće Bjelovar	1974.	
11.	„Fenor”, tvornica opruga Nova Rača	1979.	
12.	„Hidroregulacija”, vodoprivredna radna organizacija Bjelovar		
13.	„Koestlin”, Bjelovar	1976. 1979.	
14.	„Komunalac”, Bjelovar		
15.	ZPZ „Jedinstvo”, Bjelovar		
16.	„Metaloprodukt”, RO Šandrovac		
17.	Opća poljoprivredna zadruga Veliko Trojstvo	1974.	
18.	Pavlovačka tvornica opekerskih proizvoda	1974.	
19.	„5. maj”, Bjelovar	1974.	

¹¹⁵⁶ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 2, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF –12/81., Bjelovar, 30. 6. 1981., Odluka o izboru djece radnika u školskoj 1981./82. godini.

¹¹⁵⁷ Josip Broz Tito preminuo je 4. svibnja 1980. godine u Ljubljani.

20.	Poduzeće za ceste, OOUR sekcije za održavanje, Bjelovar		
21.	Poduzeće za ceste, OOUR zajedničke službe, Bjelovar		
22.	Poduzeće za ceste, OOUR rekonstrukcija cesta, Bjelovar	1974. 1979.	
23.	Poslovna zajednica šumarske i drvne industrije, Bjelovar	1974. 1979.	
24.	„Prosvjeta”, novinsko izdavačko štamparsko poduzeće, Bjelovar	1974.	
25.	PTT promet, OOUR Bjelovar	1985.	
26.	PZ „Veliko Trojstvo”		
27.	NAMA Zagreb, OOUR Bjelovar		
28.	„Sirovina”, Opći dio Bjelovar	1975.	
29.	Sirela, industrija mliječnih proizvoda, Bjelovar	1979. 1984.	
30.	RO „Sigurnost”	-	
31.	„Mojca Birta”, Šumsko gospodarstvo, Bjelovar	1974. 1985.	
32.	„Mojca Birta”, Šumsko gospodarstvo, Šumarija Ivanska	1976.	
33.	„Mojca Birta”, Šumsko gosp., Šumarija Miokićevo		
34.	„Mojca Birta”, Šumsko gospodarstvo, OOUR Autotrans i mehanizacija	1979.	
35.	Tehnogradnja, Bjelovar	1979. 1984.	
36.	Tehnika, Bjelovar	1979.	
37.	„Tomo Vinković”, ljevaonica i tvornica strojeva Bjelovar	1974. 1984.	
38.	TAD, tvornica automobilskih dijelova Bjelovar	1974. 1979.	
39.	OOUR PTT Bjelovar	1979.	
40.	RO za održavanje cesta, Bjelovar		
41.	Robna kuća Zagreb, OOUR Bjelovar		
42.	Univerzal, trgovina prodaje na veliko i malo, Bjelovar	1974.	
43.	Vodoprivredno poduzeće, Bjelovar		
44.	Zagrebačka pivovara, OOUR robni promet Bjelovar		

45.	ŽTP, OOUR Remont željezničkih vozila Bjelovar		
46.	AMD Bjelovar	1974.	
47.	Bjelovarska banka, Bjelovar	1979.	
48.	Centar za usmjereno obrazovanje, OOUR Đački dom Bjelovar	1979.	
49.	Centar za usmjereno obrazovanje, OOUR Obrazovanje kadrova u trgovini Bjelovar		
50.	Centar za usmjereno obrazovanje, OOUR Obrazovanje ekonomskih i ugostiteljskih kadrova Bjelovar		
51.	Croatia, Zajed. osig., Bjelovar		
52.	„Ivica Božić”, dječji vrtić, Bjelovar		
53.	Dom penzionera i ostalih nemoćnih osoba, Bjelovar		
54.	Đački dom, Bjelovar	1979.	
55.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Dalon		
56.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Argovljune		
57.	Gimnazija Bjelovar	1974. 1976.	
58.	Historijski arhiv Bjelovar	1974. 1978. 1979.	
59.	Medicinski centar „Dr. Emilija Holik” Bjelovar	1979.	
60.	Narodna knjižnica „Petar Preradović” Bjelovar	1974. 1979.	
61.	Okružni zatvor Bjelovar	1974.	
62.	OŠ „5. svibanj”, Bjelovar	1974. 1979.	
63.	OŠ „25. maj”, Veliko Trojstvo	1974. 1979.	
64.	OŠ „29. novembar”, Kapela	1974.	
65.	OŠ „Ivan Goran Kovačić”, Gornje Bazje		
66.	OŠ „Maršal Tito”, Bjelovar	1974.	
67.	OŠ „Milan Bakić-Baja”, Bjelovar		
68.	OŠ „Stevo Sabić”, Bjelovar	1974. 1979.	
69.	OŠ „Dr. Franko Winter”, Bjelovar	1979.	

70.	OŠ „Ivo Lola Ribar”, Nova Rača	1979.	
71.	OŠ Velika Pisanica		
72.	Osnovni zadružni savez zajednice općina Bjelovar	1979.	
73.	Profesionalna vatrogasna jedinica Bjelovar		
74.	Radničko sveučilište „Petar Biškup Veno”, Bjelovar	1974. 1979.	
75.	„Partizan”, Općinski rukometni kub Bjelovar	1979.	
76.	Streljački savez općine Bjelovar	1979.	
77.	Školski centar za obrazovanje ekonomskih i ugostiteljskih radnika Bjelovar	1974.	
78.	Informativni centar Bjelovar, Sindikalna podružnica		
79.	Konferencija SKH, Zajednica općina Bjelovar	1979.	
80.	Konferencija SSRN, Zajednica općina Bjelovar		
81.	Konferencija SSOH, Zajednica općina Bjelovar	1979.	
82.	Mjesna organizacija SSRN, Ždala		
83.	MZ „Grga Janke”, Bjelovar		
84.	Mjesna organizacija SSRN, Mala Ciglena		
85.	Općinski komitet saveza komunista Bjelovar	1974. 1979. 1985.	
86.	Općinska konferencija SSOH Bjelovar	1974. 1979. 1985.	
87.	Općinska konferencija SSRN Bjelovar	1979. 1984.	
88.	Osnovna privredna komora Bjelovar	1974.	
89.	OSUP-a Bjelovar	1979.	
90.	Okružni privredni sud Bjelovar	1979.	
91.	Okružno javno tužilaštvo Bjelovar	1979.	
92.	Općinsko javno tužilaštvo Bjelovar	1979. 1985.	
93.	OSIZ za standard učenika i standard općine Bjelovar		

94.	Osnovna organizacija sindikata pri Općini Bjelovar	1979.	
95.	Osnovni zadružni savez ZO Bjelovar		
96.	Okružni sud Bjelovar	1979. 1985.	
97.	Općinski sud Bjelovar	–	
98.	OOSO „Koestlin”, Bjelovar		
99.	OO sindikata, OOUR TT Tehnička služba Bjelovar		
100.	Općinsko sindikalno vijeće Bjelovar		
101.	Organ uprave Općine Bjelovar		
102.	Omladinska organizacija OŠ „25. maj” Veliko Trojstvo		
103.	Privredna komora regije Bjelovar	1974. 1976. 1979.	
104.	Poslovna zajednica šumarske i drvne industrije Bjelovar		
105.	Savez sindikata – Međuopćinsko vijeće saveza sindikata	1974. 1980.	
106.	SIZ društvene brige o djeci predškolskog uzrasta Bjelovar	1979	
107.	SIZ fizičke i tehničke kulture Bjelovar	1979.	
108.	USIZ za zapošljavanje	1979.	
109.	Zajednica općina Bjelovar – organ uprave		
110.	Građani općine Bjelovar		25 građana s područja općine Bjelovar

U školskoj godini 1982./1983. na natječaj za stipendije javio se jedan radnik u općini Bjelovar koji nije zadovoljavao uvjete. Skupština TF SRH odobrila je Općini Bjelovar za navedenu šk. god. dvije stipendije za mlade radnike i jednog učenika. Savjet TF Bjelovar poslao je 25. lipnja 1982. molbu Skupštini TF SRH da im odobre dodatnu stipendiju za učenika. To su obrazložili neimanjem radnika i uspješno provedenom akcijom ućlanjivanja pojedinaca u TF (ućlanilo se 2885), a neiskorištena sredstva za radnika i dobivena sredstva pojedinaca bila bi im dostatna za istu.¹¹⁵⁸ IO TF SRH odobrio je u studenom 1982. dvije stipendije djeci radnika

¹¹⁵⁸ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF –22/82., Bjelovar, 25. 6. 1982., Zahtjev za odobrenje 1 stipendije za djecu radnika.

u općini Bjelovar.¹¹⁵⁹ Odbijeni radnik Milan Jurjević žalio se radi neuvršavanja na listu Skupštini TF SRH. O radniku je raspravljao Savjet TF Bjelovar 8. rujna 1982. i žalbu je odbio.¹¹⁶⁰

Uoči 10- godišnjice osnivanja TF (17. 5. 1973. g.) Savjet TF općine Bjelovar poslao je dopis OUR-ima, DPO-a, DPZ-a, mjesnim zajednicama (MZ) i udruženjima građana u kojem ih obavještava o rezultatima rada u proteklih 10 godina. Stipendijama je bilo obuhvaćeno 32 stipendista. S obzirom da su se tih dana odvijale predizborne aktivnosti za Zbor članica TF općine Bjelovar, upućen je poziv istima da mogu postati članovi TF SRH.¹¹⁶¹

RED. BROJ	IME I PREZIME	RADNA ORGANIZACIJA
1.	Mira Domazet	RZ ŠG „M. Birta” Bjelovar
2.	Nada Filipović	DI „Česma” Bjelovar
3.	Mirjana Petek	USIZ za zapošljavanje
4.	Ivana Trconić	OŠ „F. Vinter”
5.	Katica Pajk	SIZ MIOR Bjelovar
6.	Vladimir Strugar	OŠ „Stevo Šabić” Bjelovar
7.	Radimir Bobić	OŠ „M. Bakić” Bjelovar
8.	Željko Brajdić	”Hidroregulacija” Bjelovar
9.	Tina Gatalica	Narodna knjižnica „Peiar Preradović” Bjelovar
10.	Milan Pavičić	”Fenor” Bjelovar
11.	Božidar Vukojević	SIZ zdravstva Bjelovar
12.	Radovan Matić	MC „E. Holik” Bjelovar
13.	Juraj Kranjčević	OŠ „5. svibanj” Bjelovar
14.	Ejub Vučelj	NIŠRO „Prosvjeta” Bjelovar
15.	Boro Kovačević	Koferencija SKH ZOB
16.	Nikola Čaić	OSUP Bjelovar

¹¹⁵⁹ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, TF SRH: TF: 479/ II. 82., Odobrenje 2. stipendije djece radnika TF Bjelovar za šk. god 1982/83.

¹¹⁶⁰ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF – 30/82., Bjelovar, 9. 9. 1982., Zaključci. U obrazloženju stoji: „... da se želi obrazovati za zanimanje (primijenjene umjetnosti, op. a.) koje nije u skladu s kadrovskim potrebama naše sredine – te ga na obrazovanje ne upućuje organizacija udruženog rada na temelju odluke organa upravljanja.”

¹¹⁶¹ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, 15. 4. 1983., Dopis. U dopisu o stipendistima je stajalo da je od 1974. godine stipendiju primilo na području općine Bjelovar: a) 10 mladih radnika za obrazovanje iz rada – 3 su diplomirala – 1 je apsolvant – 2 su na redovnom studiju – 4 su prekinula obrazovanje, b) 5 mladih radnika za obrazovanje uz rad – 1 je diplomirao – 3 su u tijeku školovanja, 1 radnica je apsolvant, c) 17 djece radnika – 6 je završilo obrazovanje i radi – 7 je u tijeku obrazovanja – 1 stipendija je u mirovanju zbog bolesti – 3 je prekinulo obrazovanje.

17.	Božica Jakšić	Okružno javno tužilaštvo Bjelovar
18.	Ivan Medimurec	Općinski odbor SUBNOR-a Bjelovar
19.	Nevenka Španiček	OŠ Kapela
20.	Darko Petričko	”Croatia” Bjelovar
21.	Franjo Gegač	OK SKH Bjelovar (osnivač)
22.	Angelina Belošević	OVSS općine Bjelovar (osnivač)
23.	Ljuban Perenčević	OK SSRN Bjelovar
24.	Božidar Šalković	ORK „Partizan” Bjelovar
25.	Božica Đura	SDK Bjelovar
26.	Jovo Dobričević	”Tehnika” Bjelovar
27.	Jadranka Vučenović	”Sirovina” Bjelovar
28.	Branka Martinić	”Central” Bjelovar
29.	Josip Konjević	Radničko sveučilište Bjelovar
30.	Ružica Pavelić	Dječji centar „Ivica Brožić” Bjelovar
31.	Milena Bogdanović	Historijski arhiv Bjelovar
32.	Ivanka Rendulić	”Tomo Vinković” Bjelovar
33.	Ksenija Jugović	OŠ Veliko Trojstvo
34.	Mato Pocrnić	OŠ Nova Rača
35.	Stjepan Vincek	”Elektrometal” Bjelovar
36.	Milan Valenčić	MV SSH ZOB
37.	Tomo Budovčan	”Tehnogradnja” Bjelovar
38.	Gordana Prespljanin	RZ općinske organizacije Bjelovar (osnivač)
39.	Ivo Iger	”Sirela” Bjelovar
40.	Dragutin Stanko	Privredna komore Bjelovar (osnivač)
41.	Ivan Šklebar	Stipendista
42.	Ivica Kovač	”Fenor” Bjelovar (pojedinaac)
43.	Milan Vranjković	”Fenor” Bjelovar (pojedinaac)
44.	Đurđa Špehar	Centar za odgoj i usmjereno obrazovanje Bjelovar
45.	Vera Novaković	”Koestlin” Bjelovar

TABLICA 3: DELEGATI U ZBORU ČLANICA TF SRH U OPĆINI BJELOVAR OD 1983. DO 1987. GOD.

U Zbor članica izabrano je na konstituirajućoj sjednici 24. lipnja 1983. 45 delegata. Četiri delegata bili su iz redova osnivača, jedan predstavnik stipendista, dva predstavnika pojedinaca, a ostali iz OUR-a, RZ-a i drugo. Za predsjedavajućeg Zbora članica izabran je bio Radomir Bobić, za predsjednika Savjeta TF općine Bjelovar Boro Kovačević (nedostaju podati tko su

bili članovi trećeg saziva Savjeta TF općine Bjelovar za razdoblje 1983. – 1987., op. a.), a za delegata u Koordinacioni odbor TF ZO Bjelovar Angelina Belošević.¹¹⁶² Savjet TF općine Bjelovar je 29. lipnja 1983. za šk. god. 1983./84. izabrao troje stipendista od osam kandidata djece radnika.¹¹⁶³ Četvrta rangirana Zvezdana Kemenović žalila se Savjetu TF općine Bjelovar na bodovnu listu. Savjet je na sjednici 19. srpnja 1983. uvažio njezinu žalbu i dodao joj jedan bod (uvrstio dobivenu nagradu Fonda braće Ribar, op. a.) kojim se ona izjednačila u bodovima s drugim i trećim kandidatom s liste, ali je ostala na četvrtom mjestu zbog dobre materijalne situacije u obitelji.¹¹⁶⁴

Općinsko sindikalno vijeće Bjelovar donijelo je 13. veljače 1984. odluku da Desimir Savić bude delegat na Skupštini TF SRH.¹¹⁶⁵ Na natječaj TF za djecu radnika u šk. god 1984./85. javio se 21 kandidat iz općine Bjelovar. U lipnju 1984. bjelovarski Savjet je izabrao dvoje stipendista iz redova djece radnika¹¹⁶⁶ i jednu mladu radnicu iz redova mladih radnika.¹¹⁶⁷ Za predsjedavajućeg Savjeta TF općine Bjelovar izabran je u kolovozu 1984. za narednu godinu Ljuban Perenčević.¹¹⁶⁸ Početkom rujna 1984. bjelovarski Savjet je dozvolio premještaj Zdenku Petroneu s Fakulteta strojarstva i brodogradnje u Zagrebu na Fakultet građevinskih znanosti.¹¹⁶⁹ Savjet TF SRH odobrio je 9. listopada 1984. dvije dodatne stipendije za mlade radnike iz rada u šk. god. 1984./85. za općinu Bjelovar.¹¹⁷⁰ Na sjednici Savjeta 4. prosinca 1984. ra-

¹¹⁶² HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Delegati Zbora članica TF SRH u općini Bjelovar.

¹¹⁶³ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF -33/83., Bjelovar, 29. 6. 1983., Odluka o izboru djece TF SRH za stipendiju u šk. god 1983/84. Izabrana djeca radnika: Zvezdana Hehet, Martina Gašparić i Siniša Atlija.

¹¹⁶⁴ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF – 38/83., Bjelovar, 21. 7. 1983., Odgovor na žalbu.

¹¹⁶⁵ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savez sindikata Hrvatske, Sindikalno vijeće Bjelovar, Predsjedništvo, Broj: 05-65/1 – 1564, Bjelovar, 15. veljače 1984., Odluka.

¹¹⁶⁶ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF-15/84., Bjelovar, 26. 6. 1984., Odluka o izboru stipendista – djece radnika za šk. god. 1984./85. Izabrani su Kludija Karadža i Zdenko Petrone.

¹¹⁶⁷ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF.16 – 84., Bjelovar, 26. 6. 1984., Izabrana je Gordana Đorđević.

¹¹⁶⁸ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF-18/1 – 84., Bjelovar, 30. 8. 1984., Predsjedavajući savjeta TF općine Bjelovar.

¹¹⁶⁹ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF – 26/84., Bjelovar, 10. 9. 1984. Odluka.

¹¹⁷⁰ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, TF SRH, Broj: TF – 01-570/II-84., Zagreb, 10. 10. 1984., Odluka o proglašenju stipendista za šk. god. 1984./85.; Pored Gordane Đorđević stipendije su dobili Jagoda Barišić i Živko Slijepčević.

spravljanje o akciji učlanjivanja i revalorizaciji članskih uloga provedenih u listopadu 1984. godine. Učlanjeno je 17 novih članica, 21 je revalorizirala članstvo, a do 31. listopada 1984. članarinu su platila 53 subjekta u vrijednosti 480 539 dinara.¹¹⁷¹

Da svi bjelovarski stipendisti TF nisu nakon završetka studija mogli pronaći posao vidljivo je kroz slučaj ing. elektroenergetike Stjepana Domitrovića. Diplomirao je 1981. i nije mogao u struci pronaći posao četiri godine. Obratio se za pomoć Savjetu 1985. oko davanja preporuke na raspisani natječaj za mjesto pripravnika u RO „Tomo Vinković” u Bjelovaru. Savjet je prihvatio njegovu molbu. U preporuci je stajalo: „... Molimo vas da odlučujući o osobi koju ćete primiti na mjesto pripravnika elektrotehnike imate u vidu činjenicu da za razvoj i ime Titova fonda za stipendiranje mladih radnika i radničke djece, veoma negativno se odrazuju ovakvi slučajevi da se mladi radnik – stipendist Titova fonda ne može zaposliti...”¹¹⁷² TF SRH početkom lipnja 1985. donio je dodatne kriterije za izbor stipendista – djece radnika.¹¹⁷³ Na natječaj se u općini Bjelovar javilo sedamnaestero djece radnika. Izabrano je petero djece.¹¹⁷⁴ TF SRH odobrio je pet stipendija za mlade radnike u općini Bjelovar.¹¹⁷⁵ Na natječaj se javio samo jedan kandidat koji je i bio izabran.¹¹⁷⁶ TF SRH dodijelio je nakon završenog natječaja dvije dodatne stipendije djeci radnika i jednu mladom radniku uz rad za šk. god 1985./86.¹¹⁷⁷ Krajem listopada 1985. TF općine Bjelovar imao je 110 članica, a uplatu su izvršile 63 članice.¹¹⁷⁸

¹¹⁷¹ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF-61/84., Izvještaj o rezultatima akcije učlanjivanja u TF, produženju članstva i revalorizaciji članskih uloga.

¹¹⁷² HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF – 2/85. Bjelovar, 3. 3. 1985., Preporuka za druga Domitrović Stjepana.

¹¹⁷³ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, TF SRH za stipendiranje radnika i radničke djece Zagreb, TF – 788/II – 85., Zagreb, 7. 6. 1985., Dodatne kriterije za izbor stipendista – djece radnika.

¹¹⁷⁴ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF – 10/85., Bjelovar, 26. 6. 1985., Odluka o izboru djece stipendista za šk. god. 1985./86. Izabrani su: Ankica Dragičević, Marinko Sirovec, Marina Premužić, Goran Rožek i Renata Kovačević.

¹¹⁷⁵ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, TF SRH Zagreb, Broj: TF – 01 – 227/II – 85., Zagreb, 24. 6. 1985., Raspodjela stipendijama po općinama za šk. god. 1985./86. i minimalne iznose članarine za 1985. godinu.

¹¹⁷⁶ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF-42-85., Bjelovar, 16. 7. 1985., Odluka o izboru stipendiste mladog radnika za školsku godinu 1985./86. Bio je to radnik Živko Stojčić.

¹¹⁷⁷ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, TF SRH Zagreb, Broj: TF – 01 -330/II – 85., Zagreb, 13. 7. 1985., Odluka o proglašenju stipendista za šk. god. 1985./86. Bili su to: 1) djeca radnika – Darko Matković, Sonja Tabačak, 2. MR –uz rad, Nenad Cvjetković.

¹¹⁷⁸ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF-50/85., Bjelovar, 30. 10. 1985., Poziv za sjednicu Savjeta TF Bjelovar

Predsjedanje Savjetom TF općine Bjelovar preuzela je potkraj 1985. na godinu dana Angelina Belošević.¹¹⁷⁹ Savjet je krajem 1985. uputio *Bjelovarskom listu* za objavu Izvještaj o radu savjeta TF općine Bjelovar u razdoblju od 1973. do 1985. godine.¹¹⁸⁰ *Bjelovarski list* je ključne dijelove Izvještaja objavio 20. prosinca 1985. godine.¹¹⁸¹

TF SRH poslao je u travnju 1986. dopis savjetima TF u općinama da sami odrede broj stipendista za šk. god. 1986./87.¹¹⁸² Bjelovarski Savjet donio je Odluku da Općina Bjelovar ima 6 stipendista.¹¹⁸³ Potkraj svibnja 1986. Savjet TF općine Bjelovar uputio je Fondu SRH tri primjedbe na izmjene i dopune Dodatnih kriterija. Odnosile su se na izbor zanimanja (pitanje proizvodnih i neproizvodnih zanimanja treba riješiti na razini Republike), društveno-političke aktivnosti (ocjena društveno-političke aktivnosti je previše bodovana u odnosu na prosječnu ocjenu), dobivene nagrade i priznanja (bodovanje značke „primjeran vojnik“).¹¹⁸⁴ Na natječaj Fonda SRH za šk. god. 1986./87. javilo se 20- ro djece radnika. Savjet je nakon bodovanja odredio četvero,¹¹⁸⁵ što je potvrdio TF SRH.¹¹⁸⁶ Tridesetog svibnja 1986. Savjet TF Bjelovar poslao je Izvještaj o radu TF općine Bjelovar svim općinskim članicama TF.¹¹⁸⁷ Među ostalim u Izvještaju je navedeno da su planirana sredstva za stipendije u 1986. godini 2.868.250 dinara.¹¹⁸⁸ Do 1. listopada 1986. članice su trebale uplatiti 2.294.600 dinara (80 % godišnjeg uloga), a uplata na dan 31. kolovoza iznosila je 1.107.120 dinara. Na sjednici Savjeta 22. rujna 1986.

¹¹⁷⁹ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF-52/85., Bjelovar, 14. 11. 1985., Mišljenje za predsjednika Savjeta TF općine Bjelovar za drugaricu Belošević Angelinu.

¹¹⁸⁰ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF-54/85., (nedostaje datum i mjesto održavanja, op. a.), Izvještaj o radu Savjeta TF za *Bjelovarski list*.

¹¹⁸¹ (R. S.), Razgovaramo sa stipendistima i predsjednikom Savjeta Titova fonda Potvrda korisnosti, *Bjelovarski list*, god. XL, br. 50, Bjelovar, 20. 12. 1985., str. 6.

¹¹⁸² HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, TF – 1/86., (nedostaje datum i mjesto održavanja, op. a.), Obrazloženje dnevnog reda.

¹¹⁸³ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, TF-7/86, Bjelovar, 30. 5. 1986., Izvještaj o radu TF. Bile su to dvije stipendije mladim radnicima (1 uz rad i 1 iz rada) te 4 stipendije djeci radnika.

¹¹⁸⁴ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, TF-4/86., Bjelovar, 27. 5. 1986., Primjedbe na izmjene i dopune Dodatnih kriterija.

¹¹⁸⁵ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, TF-18/86., Bjelovar, 22. 9. 1986., Odluka o izboru stipendista djece radnika za školsku godinu 1986./87.

¹¹⁸⁶ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, TF SRH Zagreb, Broj: Tf-01-454/II-86., Zagreb, 27. 11. 1986., Odluka o proglašenju stipendista za šk. god. 1986./87. Bili su: Robert Skenderović, Božica Pranjčić, Marijana Glavica i Blaženka Matijević.

¹¹⁸⁷ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, TF-7/86., Bjelovar, 30. 5. 1986., Izvještaj o radu Titova fonda.

¹¹⁸⁸ Isto.

zaključeno je da se iznos uplate neće ostvariti. Zbog istog upućuju dopis članicama da izvrše svoje materijalne obveze u što kraćem roku.¹¹⁸⁹

Odlaskom tajnice volonterke Vere Ljubić iz zajednice SIZ-ova na drugo radno mjesto u travnju 1987. Savjet je morao riješiti problem zamjene i pronaći prostor gdje će se voditi poslovi Savjeta TF. Predložili su Stručnoj službi SIZ-ova da njene poslove preuzme osoba zadužena za zajednicu usmjerenog obrazovanja u istim prostorijama.¹¹⁹⁰ TF SRH raspisao je sredinom lipnja 1987. natječaj za stipendije radničke djece u šk. god. 1987./88.¹¹⁹¹ U bjelovarskoj općini na natječaj se javilo šestoro, a Savjet je predložio troje.¹¹⁹² Na natječaj za radnike javio se jedan radnik i on je predložen za stipendista.¹¹⁹³ Savjet TF općine Bjelovar u listopadu 1987. donio je odluku da se ta ne dodijeljena stipendija prenamjeni za jedno dijete radnika s obzirom da nije bilo drugih zainteresiranih radnika za stipendiranje.¹¹⁹⁴ Na predloženu listu kandidata djece radnika TF općine Bjelovar žalila se Sunčana Lukać zbog neuvrštavanja nagrade i završene omladinske političke škole u Fažani 1986. godine. Savjet je njezinu molbu uvažio i pomaknuo je na drugo mjesto izabраниh kandidata.¹¹⁹⁵ U prosincu 1987. konstituiran je četvrti Savjet TF Bjelovar.

RED. BR.	IME I PREZIME	DPZ, DPO, OUR, RZ	SVOJSTVO	NAPOMENA
1.	Ljuban Perenčević	OK SSRN Bjelovar	član	
2.	Drago Stanko	Privredna komora regije Bjelovar	član, predsjednik	
3.	Mirjana Stupar	Općinski SS Bjelovar	član	
4.	Vesna Vignjević Žak	OK SKH Bjelovar	član	

¹¹⁸⁹ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, TF-15/86., Bjelovar, 24. 9. 1986. Dopis RO, OUR-a, RZ, SIZ-ovima, DPO i ostalima.

¹¹⁹⁰ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, TF-11/87., Bjelovar, 13. 4. 1987., Zaključak.

¹¹⁹¹ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, TF SRH Zagreb, Broj: TF-01-247/II-87., Zagreb, 17. 6. 1987., Natječaj za odobravanje stipendija djeci radnika. Odobrava se broj stipendija ovisno o iznosu prikupljenih sredstava u općinama.

¹¹⁹² HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, TF-17/87., Bjelovar, 9. 10. 1987., Odluka o izboru stipendista djece radnika za šk. god. 1987./88. Bili su predloženi: Andrea Jung, Sunčana Lukać i Siniša Šarić.

¹¹⁹³ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, (nema broja, op. a.), Bjelovar, 20. 10. 1987., Odluka o izboru stipendista – mladih radnika za šk. god. 1987./88. Bio je to radnik Stamenko Gazda.

¹¹⁹⁴ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Zapisnik sa sjednice Savjeta TF općine Bjelovar 26. 10. 1987.

¹¹⁹⁵ Isto.

5.	Ana Sigl – Turković	SO Bjelovar	član	
6.	Miroslav Mihoci	OK SSO Bjelovar	član	
7.	Radoslav Milunović	SUBNOR Bjelovar	član	
8.	Marija Hajduković	COUO Bjelovar	član	
9.	Tamara Šklempe	SIZ za zapošljavanje Bjelovar	član	
10.	Zlatko Car	MC „Dr Emilije Holik” Bjelovar	član	
11.	Blanka Marušić	Zajednica OŠ općine Bjelovar	član	
12.	Ivan Kirinčić	Šumsko gospodarstvo „Mojca Birta” Bjelovar	član	
13.	Milan Antunović	Udružena metalna industrija Bjelovar	član	
14.	Zdravko Čuljat	RO Tehnogradnja	član	
15.	Tomislav Čop	RO „Univerzal”	član	

TABLICA 4. SAVJET TF OPĆINE BJELOVAR OD 1987. DO 1989.¹¹⁹⁶

Savjet je imao 15 članova.¹¹⁹⁷ Za predsjednika je izabran Stanko Drago.¹¹⁹⁸ Krajem 1987. TF općine Bjelovar imao je 109 članica.¹¹⁹⁹ Bilo je to smanjenje u odnosu na 1981. godinu za 21 članicu ili 16,1 %. Iz fonda su izašle članice RO i RZ koje su bile teško pogođene gospodarskom krizom u SFRJ.

Teškoće u financiranju stipendista TF SRH nisu zaobišle ni bjelovarsku općinu. Savjet TF Bjelovar raspravio je stanje s bjelovarskim osnivačima u veljači 1988. godine. Za izlaz iz teške situacije osnivači su predložili sljedeće mjere: provjeru uplaćenih obveza za 1987. godinu, revalorizaciju članskih uloga za 1988. godinu, uclanjivanje u TF dotadašnjih nečlanica.¹²⁰⁰ Te je školske godine TF u bjelovarskoj općini koristilo 18 stipendista: 6 srednjoškolaca i 12 stu-

¹¹⁹⁶ Nemamo podatak kada je donesena Odluka o povećanju broja članova Savjeta s 13 na 15.

¹¹⁹⁷ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, TF-13/88., Bjelovar, 6. 6. 1988., Odluke RO o izboru članova savjeta TF općine Bjelovar.

¹¹⁹⁸ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 4, Savjet TF općine Bjelovar, Zapisnik sa konstituirajuće sjednice Savjeta TF Bjelovar 9. 12. 1987.

¹¹⁹⁹ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, TF SRH Zagreb, Broj: TF-03-31/II-88., Zagreb, 22. 2. 1988., Pregled uplate članarine za ZO Bjelovar od 1. 1. – 31. 12. 1987.

¹²⁰⁰ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, (bez broja, op. a.) Bjelovar, 16. 2. 1988., Aktivnosti Titova fonda – informacija. Informaciju upućenu članicama TF općine Bjelovar, organima upravljanja i računovodstvima potpisali su predsjednici osnivača TF Bjelovar (OK SKH, OK SSRN, OSV, OSSOH, SO Bjelovar, PK regije Bjelovar) i Savjet TF Bjelovar.

denata (1 radnik). Svi su se obrazovali za deficitarna zanimanja.¹²⁰¹ Teška financijska situacija uvjetovala je TF općine Bjelovar da predloži samo dvije stipendije za šk. god. 1988./89.¹²⁰² U rujnu 1988. predložen je stipendista iz redova djece radnika.¹²⁰³ Njegov izbor odbio je TF SRH zbog neizvršenja financijskih obveza za 1988. godinu. U siječnju 1989. bjelovarski Savjet uputio je molbu TF SRH da ga uvrsti u stipendiranje. Obrazložio je da će dug od 200 000 dinara uskoro podmiriti.¹²⁰⁴ Nije podmirio svoju obvezu (nedostajalo je 1 500 000 din) i TF SRH nije odobrio niti jednu stipendiju bjelovarskim stipendistima u šk. god 1988./89.¹²⁰⁵

Nije bilo dovoljno financijskih sredstava ni u 1989. godini. Pritisnut teškom financijskom situacijom Savjet TF općine Bjelovar u lipnju 1989. donio je nekoliko odluka vezanih uz poboljšanje financija Fonda. Prva odluka odnosila se na povećanje članskih uloga članica za 40 % (revalorizacija). Druga odluka odnosila na zaduženje članova Savjeta koji su trebali obići RO u lipnju 1989. i podsjetiti ih na njihove financijske obveze. Treća odluka bila je vezana za broj bjelovarskih stipendija u šk. god 1989./90. (1 mladi radnik, 1 d ijete radnika), a četvrta je bila odluka o formiranju komisije koja je trebala pronaći modele financiranja TF u Bjelovaru.¹²⁰⁶ Ova komisija je Savjetu TF uputila prijedlog da na području općine Bjelovar osnivači sami donesu odluku o direktnom izdvajanju financijskih sredstava iz dohotka ili osobnog dohotka.¹²⁰⁷ Nemamo podatke je li Savjet prihvatio prijedlog i uputio ga osnivačima. Sredinom rujna 1989. bjelovarski Savjet TF odobrio je dvije stipendije u šk. god. 1989./90.¹²⁰⁸

Nemamo podatke o daljnjem radu Savjeta TF općine Bjelovar, je li ovo bila njegova zadnja sjednica, do kada je radio Savjet i kako je i na koji način raspušten, niti imamo podatke kada su bjelovarske članice prestale s uplatama.

¹²⁰¹ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF-12/88., Bjelovar, 23. 5. 1988., Popis stipendista TF općine Bjelovar.

¹²⁰² Isto.

¹²⁰³ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF-23/88., Bjelovar, 13. 9. 1988., Odluka o izboru stipendista djece radnika za šk. god. 1988./89. Izabran je Stjepan Horvat.

¹²⁰⁴ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF – 31/89., Bjelovar, 16. 1. 1989., Odobranje stipendija TF za 1988/89. šk. g.– zahtjev.

¹²⁰⁵ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 3, Savjet TF općine Bjelovar, Broj: TF-2/89., Bjelovar, 25. 2. 1989., Aktivnosti TF u 1988. godini – informacija.

¹²⁰⁶ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 4, Bjelovar, 2. 6. 1989., Zapisnik sa sjednice Savjeta TF općine Bjelovar, održane 2. 6. 1989. Komisiju su činili: Milan Antunović, Tamara Šklempe i Drago Stanko.

¹²⁰⁷ Isto.

¹²⁰⁸ HR-DABJ, fond 481, TFBJ, kut. 4, Bjelovar, 14. 9. 1989., Zapisnik sa sjednice Savjeta TF općine Bjelovar, održane 14. 9. 1989. Stipendije su odobrene: Danijeli Kos i Mirjani Tišljar.

2.2. Stipendisti TF općine Bjelovar

TF SRH odobrio je tijekom svoga rada 59 stipendija stipendistima TF općine Bjelovar.¹²⁰⁹

RED. BR.	IME I PREZIME, GODINA ROĐENJA, MJESTO I SR ROĐENJA	IZ RADA, UZ RAD, ZA RAD	GODINA ODOBRENJA STIPENDIJE	IME ŠKOLE ILI FAKULTETA, MJESTO	VRIJEME TRAJANJA
1.	Dane Rosandić, 1955., Podlapača, SRH	za rad	1974./75.	Fakultet strojarstva i brodogradnje, Zagreb	4 god.
2.	Zorka Adžić, 1949., Lužine, SRCG	iz rada	1974./75.	Fakultet strojarstva i brodogradnje, Zagreb	4 god.
3.	Stipe Vučak, 1955., Cista Velika, SRH	za rad	1974./75.	Elektrotehnički fakultet, Zagreb	4 god.
4.	Mirjana Biško, 1955., Bjelovar, SRH	za rad	1974./75.	Prirodoslovno matematički fakultet, Zagreb	4 god.
5.	Momčilo Babić, 1956., Ključ, SRBiH	za rad	1975./76.	Ekonomski fakultet, Beograd	4 god.
6.	Zvonimir Šibenik, 1956., Grubišno Polje, SRH	za rad	1975./76.	Viša medicinska škola, Zagreb	2 god.
7.	Zdravko Dajčbar, 1956., Čurlovac, SRH	za rad	1975./1976	Fakultet strojarstva i brodogradnje, Zagreb	4 god.
8.	Stjepan Jagić, 1951., Stuparje, SRH	iz rada	1975./76.	Filozofski fakultet, Zagreb	4 god
9.	Draženka Forjan, 1959., Bjelovar, SRH	za rad	1975./76.	Tehnička građevinska škola, Pakrac	2 god.
10.	Dušanka Subotić-Vujasinović, 1953., Kolarevo Selo, SRH	uz rad	1975./76.	Fakultet za vanjsku trgovinu, Zagreb, odjel Bjelovar	2 god.
11.	Krunoslav Burulić, 1954., Hampovica, SRH	uz rad	1976./1977.	Viša tehnička škola za sigurnost na radu i zaštitu od požara, Zagreb	2 god.

¹²⁰⁹ HR-HDA, fond 1595, TF SRH, kartoteka, TF-stipendisti, ZO Bjelovar, Općina Bjelovar.

12.	Stjepan Domitrović, 1954., Gornji Mosti, SRH	za rad	1976./1977.	Viša tehnička škola „Rade Končar“, Zagreb	2 god.
13.	Milan Bartolović, 1952., Prgometlje, SRH	uz rad	1976./1977.	Viša tehnička škola za sigurnost na radu i zaštitu od požara, Zagreb	2 god.
14.	Radovan Banjeglav, 1957., Ploče, SRH	za rad	1976./1977.	Šumarski fakultet, Zagreb	4 god
15.	Slavica Lovrin, 1957., Bjelovar, SRH	za rad	1976./1977.	Fakultet političkih nauka, Zagreb	4 god.
16.	Veljko Roksić, 1951., Lipovčani, SRH	iz rada	1976./1977.	Pravni fakultet, Banja Luka	4 god.
17.	Milan Kapelac, 1956., Bjelovar, SRH	iz rada	1977./1978.	Građevinski fakultet, Zagreb	2 god.
18.	Ivanka Pavičić, 1958., Bjelovar, SRH	za rad	1977./1978.	Pravni fakultet, Zagreb,	4 god.
19.	Josip Bajić, 1954., Bjelovar, SRH	iz rada	1977./1978.	Viša tehnička škola „Rade Končar“, Zagreb	2 god.
20.	Stjepan Feletar, 1955., Lepoglava, SRH	uz rad	1979./1980.	Građevinski fakultet, Zagreb	2 god.
21.	Josip Balenović, 1961., Laminac, SRH	za rad	1979./1980.	Pravni fakultet, Split	4 god.
22.	Branko Glavak, 1953., Bjelovar, SRH	uz rad	1980./1981.	Viša tehnička škola „Rade Končar“, Zagreb	2 god.
23.	Dubravaka Tončić, 1961., Bjelovar, SRH	za rad	1980./1981.	Šumarski fakultet, Zagreb	4 god.
24.	Miroslav Sokolić, 1957., Velimirovac, SRH	iz rada	1980./1981.	Fakultet građevinskih znanosti, Zagreb	4 god.
25.	Tibor Toth, 1960., Velika Pisanica, SRH	iz rada	1980./1981.	Medicinski fakultet, Novi Sad	5 god.
26.	Marijan Bedeković, 1964., Bjelovar, SRH	za rad	1981./1982.	Odgojno –obrazovni centar za šumarstvo, Karlovac	2 god.

27.	Milenko Jurjević, 1954., Gornje Sredice, SRH	za rad	1981./1982.	Škola primijenjenih umjetnosti, Sarajevo	2 god.
28.	Nada Jakopović, 1956., Otočac, SRH	uz rad	1981./1982.	Ekonomski fakultet, Zagreb	2 god
29.	Vesna Sabolović, 1962., Bjelovar, SRH	za rad	1981./1982.	Filozofski fakultet, Zagreb – pedagogijske znanosti	2 god
30.	Đurđa Petrina, 1965., Veliki Grđevac, SRH	za rad	1982./1983.	Centar za odgoj i usmjereno obrazovanje, Bjelovar	2 god
31.	Ivan Šklebar, 1963., Bjelovar, SRH	za rad	1982./1983.	Medicinski fakultet, Zagreb	5 god.
32.	Ivanka Huf, 1961., Bjelovar, SRH	uz rad	1982./1983.	Viša grafička škola, Zagreb	2 god
33.	Mirjana Štelcer- Mesarov, 1963., Bjelovar, SRH	nepoznato	1982./1983.	Poljoprivredni instituti, Križevci	2 god
34.	Siniša Atlija, 1964., Bjelovar, SRH	za rad	1983./1984.	Šumarski fakultet, Zagreb	4 god
35.	Stjepan Matoš, 1961., Bjelovar, SRH	za rad	1983./1984.	Viša škola za zdravstvene tehničare, Zagreb	2 god
36.	Martina Gašparić, 1965., Bjelovar, SRH	za rad	1983./1984.	Šumarski fakultet, Zagreb	4 god
37.	Zvezdana Hehet, 1964., Bjelovar, SRH	za rad	1983./1984.	Prirodoslovno matematički fakultet, Zagreb	4 god.
38.	Jagoda Barišić, 1963., Borak, SRBiH	uz rad	1984./1985.	Šumarski fakultet, Zagreb	2 god
39.	Gordana Đorđević, 1958., Bjelovar, SRH	iz rada	1984./1985.	Pravni fakultet, Sarejevo	4 god.
40.	Živko Slijepčević, 1959., Donji Klasnić, SRH	iz rada	1984./1985.	Pravni fakultet, Zagreb,	4 god.
41.	Klaudija Karadža, 1966., Bjelovar, SRH	za rad	1984./1985	Filozofski fakultet, Zagreb – – predškolski odgoj	2 god

42.	Zdenko Petrone, 1965., Bjelovar, SRH	za rad	1984./1985.	Fakultet građevinskih znanosti, Zagreb	2 god.
43.	Darko Matković, 1970., Bjelovar, SRH	za rad	1985./1986.	Centar za odgoj i usmjereno obrazovanje, Bjelovar	4 god.
44.	Nenad Cvijetković, 1953., Brnjk, SRBiH	uz rad	1985./1986.	Fakultet prometnih znanosti, Zagreb	4 god.
45.	Marina Premužić, 1966., Bjelovar, SRH	za rad	1985./1986.	Medicinski fakultet, Zagreb	5. god.
46.	Goran Rožek, 1970., Bjelovar, SRH	za rad	1985./1986.	Centar za odgoj i usmjereno obrazovanje, Bjelovar	4 god.
47.	Marinko Sirovec, 1970., Ljubljana, SRS	za rad	1985./1986.	Željeznički školski centar, Zagreb	4 god.
48.	Renata Kovačević, 1967., Bjelovar, SRH	za rad	1985./1986.	Veterinarski fakultet, Zagreb	5 god.
49.	Sonja Tabaček, 1968., Bjelovar, SRH	za rad	1985./1986.	Centar za odgoj i usmjereno obrazovanje, Bjelovar	2 god.
50.	Živko Stojčević, 1964., Donji Klasnić, SRH	uz rad	1985./1986.	Viša medicinska škola, Zagreb	2 god.
51.	Ankica Dragičević, 1968., Topusko, SRH	za rad	1985./1986.	Fakultet strojarstva i brodogradnje, Zagreb	4 god.
52.	Marijana Glavica, 1971., Bjelovar, SRH	za rad	1985./1986.	Centar za odgoj i usmjereno obrazovanje, Bjelovar	4 god.
53.	Blaženka Matijević, 1969., Bjelovar, SRH	za rad	1986./1987.	Centar za odgoj i usmjereno obrazovanje, Bjelovar	2 god.
54.	Robert Srebrenović, 1971., Bjelovar, SRH	za rad	1986./1987.	Centar za odgoj i usmjereno obrazovanje, Bjelovar	4 god.
55.	Božica Pranjić, 1967., Bjelovar, SRH	za rad	1986./1987.	Prehrambeno – biotehnoški fakultet, Zagreb	4 god.
56.	Suzana Lukač, 1968., Bjelovar, SRH	za rad	1987./1988.	Filozofski fakultet – OOUR pedagogijske znanosti	2 god.

57.	Andrea Jung, 1968., Bjelovar, SRH	za rad	1987./1988.	Pravni fakultet, Zagreb	4 god.
58.	Siniša Šarić, 1967., Bjelovar, SRH	za rad	1987./1988.	Geodetski fakultet, Zagreb	4 god.
59.	Danijela Kos, 1975., Bjelovar, SRH	za rad	1989./1990.	Centar za odgoj i usmjereno obrazovanje, Križevci	4 god.

RED. BR.	NAZIV ZANIMANJA I STRUČNA SPREMA (KV, VKV, SSS, VŠS, VSS).	ČLAN DPO, DRUŠTVENIH, SAMOUPRAVNIH KULTURNIH I ŠPORTSKIH ORGANIZACIJA (ORG.)	ZAVRŠIO/ LA OBRAZOVA NJE: DA – NE.	RAZLOZI	VRATIO/LA STIPENDIJU, ZAVRŠIO STUDIJ KASNIJE
1.	dip. inž. strojarstva, VSS	SKJ, SSO	Da		
2.	dip. inž. strojarstva, VSS	SKJ, SSO, sindikat	Da		
3.	dip. inž. elektrotehnike, VŠS	SSO, društvene org.	Da		
4.	prof. kemije i biologije, VSS	SKJ, SSRN, SSO	Ne	nije položila 1. godinu	
5.	diplomirani ekonomist, VŠS	SKJ, SSO	Da		
6.	viši zdravstveni tehničar, VŠS	SSO, športske org.	Da		
7.	dip. inž. strojarstva, VSS	SSO	Da		
8.	prof. pedagogije i sociologije, VSS	SSRN, SSO, sindikata, kulturne org., športske org.	Da		
9.	građevinski tehničar, SSS	SKJ, SSO	Da		
10.	ekonomista, VŠS	SSRN, SSO, sindikata,	Ne	rodila dijete	vratila stipendiju
11.	inž. sigurnosti na radu, VŠS	SKJ, SSRN, SSO, sindikata, organi upravljanja, kulturne org., športske org.	Da		
12.	inž. elektrotehnike, VŠS	SSO, sindikat, športske org.	Da		

13.	inž. sigurnosti na radu, VŠS	SKJ, SSRN, SSO, sindikat, organi upravljanja, športske org.	Da		
14.	dip. inž. drvne ind., VSS	SKJ, SSO	Da		
15.	dip. politolog, VS S	SKJ, SSRN, SSO, sindikat, organi upravljanja, kulturne org., športske org.	Da		
16.	dip. pravnik, VSS	SKJ, SSRN, sindikat	Ne		
17.	inž. građevinarstva, VŠS	SSO, sindikat, organi upravljanja, kulturne org., športske org.	Ne		
18.	dip. pravnik, VSS	SSO	Ne		
19.	inž. elektrotehnike, VŠS	SSRN, SSO, kulturne org., športske org.	Da		
20.	inž. građevinarstva, VŠS	SKJ, SSO, športske org.	Ne		
21.	dip. pravnik, VSS	SSO, športske org.	Da		
22.	inž. strojarstva, VŠS	SKJ, SSRN, SSO, sindikat, organi upravljanja	Da		
23.	dip. inž. šumarstva, VSS	SK, SSO	Da		
24.	inž. građevine, VŠS	SKJ, SSRN, SSO, sindikat, organi upravljanja	Ne	prekinuo školovanje	
25.	doktor medicine, VSS	SKJ, SSRN, SSO, sindikat, kulturne org., športske org.	Da		
26.	stručni radnik u šumarstvu, SSS	SSO	Da		
27.	likovni tehničar za primijenjeno kiparstvo	SKJ, SSRN, SSO, sindikat, organi upravljanja	Da		
28.	ekonomista, VŠS	SKJ, SSO, sindikat	Ne	prekinula	vratila stipendiju
29.	nastavnik razredne nastave, VŠS	SKJ, SSO	nepoznato		
30.	Nepoznato, SSS	SSO	Da		

31.	doktor medicine, VSS	SKJ, SSO, organi upravljanja	Da		
32.	grafički inž, VŠS	SSO	Ne	prekid	
33.	inž. ratarstva, VŠS	SKJ, SSO, organi upravljanja	nepoznato		
34.	dip. inž. šumarstva, VSS	SK, SSO, športske org.	Ne	prekid	
35.	viši zdravstveni tehničar, VŠS	SKJ, SSRN, SSO, sindikat	Da		
36.	dip. inž. šumarstva, VSS	SKJ, SSO, športske org.	Da		
37.	prof. mat, VSS	SSO	nepoznato		
38.	dip. inž. šumarstva, VSS	SKJ, SSRN, SSO, sindikat	Ne	prekid	
39.	dip. pravnik, VSS	SKJ, SSRN, SSO, sindikat, organi upravljanja	Da		
40.	dip. pravnik, VSS	SKJ, SSRN, SSO, sindikat, organi upravljanja	Da		
41.	odgajatelj predškolske djece, VŠS	SSO, kulturne organizacije	Da		
42.	inž. građevine, VŠS	SKJ, SSO	Da		
43.	automehaničar, SSS	SSO	Da		
44.	dip. inž. prometa, VSS	SKJ, SSRN, SSO, sindikat, organi upravljanja, društvene organizacije	Da		
45.	doktor medicine, VSS	SSO	Da		
46.	elektrotehničar, SSS	SSO	Da		
47.	tehničar željezničkog prometa u transportu, SSS	SSO, športske org.	Da		
48.	diplomirani veterinar, VŠS	SKJ, SSO,	Ne		
49.	suradnik u razrednoj nastavi, SSS	SSO	Da		
50.	viši medicinski tehničar, VŠS	SSO, sindikat	Ne		
51.	dip. inž. strojarstva, VSS	SSO	Ne		

52.	prirodoslovno – matematički tehničar, SSS	SSO, kulturne org.	Da		
53.	administrativni tehničar, SSS	SSO	Da		
54.	strojarski tehničar, SSS	SSO	Da		
55.	nepoznato, VSS	SSO	Ne		
56.	razredna nastava, VŠS	SSO	Da		
57.	diplomirani pravnik, VSS	SKJ, SSO	Ne		
58.	diplomirani inž. geodezije, VSS	SSO	Ne		
59.	suradnik u nastavi, SSS	SSO	Ne		

TABLICA 5. PODACI O STIPENDISTIMA TITOVA FONDA U OPĆINI BJELOVAR

Bjelovarski (59 stipendista) stipendisti bili su rođeni u razdoblju od 1949. do 1975. godine. Gledajući godine rođenja stipendista, jedan je rođen 1949., dvoje 1951., jedan 1952., troje 1953., četvero 1954., četvero 1955., petero 1956., troje 1957., dvoje 1958., dvoje 1959., jedan 1960., četvero 1961., jedan 1962., troje 1963., četvero 1964., troje 1965., dvoje 1966., troje 1967., četvero 1968., jedan 1969., troje 1970., dvoje 1971. i jedan 1975.

Prema SR rođenja 54 ili 91,5 % stipendista rođeno je u SRH (33 u gradu Bjelovaru ili 55,9 %, 8 u ostalim mjestima općine Bjelovar ili 13,5 %, 13 u ostalim općinama SRH ili 22 %), a 5 stipendista ili 8,4 % rođeno je u ostalim SR (3 u SR Bosni i Hercegovini ili 5 %, 1 u SR Crnoj Gori ili 1,6 %, 1 u SR Sloveniji ili 1,6 %). Gledajući spolnu strukturu, bilo je 32 muških ili 54,2 % te 27 ženskih stipendistica ili 45,7 %. Uz rad školovalo se 11 ili 18,6 % stipendista, iz rada 9 ili 15,2 %, a za rad 38 ili 64,4 %. Za 1 stipendista ili 1,6 % nemamo podataka. Stipendiju u srednjim školama koristilo je 12 srednjoškolaca ili 20,3 % (6 učenika ili 10,1 % i 6 učenica ili 10,1 %).

Na visokim školama studiralo je 16 stipendista ili 27,1 % (11 studenata ili 18,6 %, 5 studentica ili 8,4 %), a na fakultetima 31 stipendista ili 52,5 % (15 studenata ili 25,4 % i 16 studentica ili 27,1 %). Gledajući zanimanja roditelja stipendista, iz radničkih obitelji dolazilo je 34 stipendista ili 57,6 % (srednjoškolaca 5 ili 8,4 %, od toga 4 učenika ili 6,7 % i 1 učenica ili 1,6 %) i studenata 29 ili 49,1 % (15 studenata ili 25,4 % i 14 studentica ili 23,7 %). Iz službeničkih obitelji bio je 1 student ili 1,6 %, dok je iz seljačkih obitelji bilo 6 stipendista ili 10,1 % (1 učenik ili 1,6 %, 5 studenata ili 8,4 %, od toga 3 studenta ili 5 % i 2 studentice ili 3,3 %). Za 18 stipendista ili 30,5 % nemamo podatke (6 učenika ili 10,1 %, od toga 2 učenika ili 3,3 % i 4 učenice ili 6,7 % i 12 studenata ili 20,3 %, od toga 6 studenata ili 10,1 % i 6 studentica ili 10,1 %).

Školovanje je završilo 38 stipendista ili 64,4 %, (11 učenika ili 18,6 %, od toga 6 učenika ili 10,1 % i 5 učenica ili 8,4 %) i studenata 27 ili 45,7 % (19 studenata ili 32,2 % i 8 studentica ili

13,5 %). Školovanje nije završilo 21 stipendist ili 35,9 % (7 studenata ili 11,8 % i 13 studentica ili 22 %, te 1 učenica ili 1,6 %).

Uključenost (članstvo) stipendista u DPO, samoupravom organizacijama, društvenim organizacijama, kulturnim i športskim organizacijama bila je sljedeća: 19 stipendista ili 32,2 % SSJ (radnici), 55 stipendista ili 93,2 % SSOJ, 16 stipendista ili 27,1 % SSRNJ, 29 stipendista ili 49,1 % SKJ, 12 stipendista ili 20,2 % samoupravni organi, 8 stipendista ili 13,5 % kulturne organizacije, 13 stipendista ili 22 % športske organizacije i 2 stipendista društvene organizacije.

Nisu sačuvani dokumenti drugih Savjeta TF u Zajednici općina Bjelovar tako da uspješnost rada bjelovarskog Savjeta TF ne možemo usporediti s istima. Iz izvještaja sa sjednica i godišnjih izvještaja o radu vidljivo je da je Savjet TF općine Bjelovar djelovao kroz čitavo razdoblje svoga postojanja u četiri saziva. Sjednice Savjeta održavane su u prosjeku tri do četiri puta godišnje. Rješavana su pitanja vezana uz stipendiranje i članstvo u TF. Članovi Savjeta u svim sazivima tijekom postojanja TF posebno su se trudili na povećanju broja stipendista, uclanjivanja novih članica, ali i revaloriziranju članarine članica zbog visoke inflacije u Jugoslaviji.

Zaključak

Djelovanje Titova fonda u općini Bjelovar slično je djelovanju TF u ostalim općinama u SRH. U bjelovarskoj općini TF djelovao je u razdoblju od 1974. do 1990. godine. Skupština TF općine Bjelovar bila je upravni organ. Savjet TF općine Bjelovar kao izvršni organ imao je četiri saziva. Sjednice Savjeta održavane su u prosjeku tri do četiri puta godišnje. Rješavana su pitanja vezana uz stipendiranje i članstvo u TF. Članovi Savjeta u svim sazivima tijekom postojanja TF u općini Bjelovar posebno su se trudili na povećanju broja stipendista, uclanjivanja novih članica, ali i revaloriziranju članarine članica zbog visoke inflacije u Jugoslaviji. Nisu sačuvani dokumenti drugih Savjeta TF u Zajednici općina Bjelovar tako da uspješnost rada bjelovarskog Savjeta TF ne možemo usporediti s istima. Najviše stipendista TF u općini Bjelovar bilo je rođeno sredinom 50- tih godina. Većina stipendista rođena je na području općine Bjelovar. Prevladavali su muški stipendisti i stipendisti za rad. Preko polovice stipendista studiralo je na fakultetima, a ostatak je polazio više i srednje škole. Školovanje je završio popriličan broj stipendista (38), ali je bio i velik broj nezavršenih stipendista (21). Među nezavršenim stipendistima koji su prekinuli školovanje prevladavale su stipendistice (radnice, uz rad). Razlozi su bili: obveze u obiteljima, udaja, rođenja djece itd. Nemamo podataka je li koja od njih kasnije nastavila studiranje i što je bilo s ostalim stipendistima. Najveći dio bjelovarskih stipendista bili su članovi SSOJ, a pola njih bili su članovi SK. Prednjačili su u radu DPO i samoupravnim organima u RO, što se i očekivalo od navedenih stipendista. Nakon završetka

školovanja trebali su nastaviti s društveno-političkim radom u svojim radnim organizacijama, mjesnim zajednicama i DPZ. Time bi vratili dug prema društvu i državi koja im je omogućila školovanje. Iako nemamo podatke za velik broj stipendista vezano uz njihovo socijalno porijeklo (18), ipak od vidljivih pokazatelja (41) prevladavali su stipendisti koji su bili radnička djeca (34). Mnogi od bjelovarskih stipendista vjerojatno nikada ne bi upisali i završili školovanje zbog slabih materijalnih prilika bez navedene stipendije. Oni, koji bi možda i nastavili školovanje i studiranje, trebali bi se dobro potruditi da osiguraju financije, a i školovanje bi im vjerojatno zbog istoga trajalo duže.

IZVORI I LITERATURA

Neobjavljeni izvori:

Državni arhiv Bjelovar (HR-DABJ), fond 481, Titov fond SRH za stipendiranje mladih radnika i radničke djece – Savjet općine Bjelovar.

Hrvatski državni arhiv (HR-HDA), fond 1595, Titov fond SRH za stipendiranje mladih radnika i radničke djece.

Objavljeni tisak:

Bjelovarski list, Bjelovar, godina 1974. – 1990.

Službeni list SFRJ, 24. 5. 1973, br. 28/73, Društveni dogovor o osnivanju Titovog fonda za stipendiranje mladih radnika i radničke dece, str. 914-916.

Službeni list SFRJ, 11. 7. 1986, br. 38/86, Društveni dogovor o osnivanju TF za stipendiranje mladih radnika i radničke dece, str. 1148-1151.

Knjige i članci:

DRAGOŠAN, Dragoljub, *Titov fond od ideje do stvarnosti*, Skupština opštine, društveno-političke organizacije, RO Rudnik bakra, Skupština Titovog fonda opštine Majdanpek: Majdanpek, 1984, str. 51.

KARAULA, Željko, *Studije iz povijesti Bjelovara (1848. – 1991.)*, Čvor, Bjelovar, 2011.

LIČINA RAMIĆ, Aida, Titov fond za stipendiranje mladih radnika i radničke djece SR Bosne i Hercegovine (1974 – 1986), *Historijska traganja*, 2013., br. 11, str. 32, 35.

LIČINA RAMIĆ, Aida, Ideologizacija djece u Bosni i Hercegovini na primjeru Titovog fonda za stipendiranje mladih radnika i radničke djece Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine (1974. – 1986.), *Časopis za suvremenu povijest*, 2013., br. 3, str. 32.

LIČINA RAMIĆ, Aida, Titov fond za stipendiranje mladih radnika, *Preporodov Journal*, ožujak/travanj 2018., br. 206 – 207, str. 51.

MARUŠIĆ, M. Momir, *Titov fond i stipendisti Titovog fonda SR Srbije*, Savez organizacija za primenu mikroračunala Srbije, Beograd, 2020.

Stvaranje socijalističkog čovjeka. Hrvatsko društvo i ideologija jugoslavenskog socijalizma (ur. Igor Duda), Srednja Europa, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Zagreb – Pula, 2011.

ŠKVORC, Đuro, O djelovanju Titovog fonda za stipendiranje mladih radnika i radničke djece u SRH s posebnim osvrtom na općinu Križevci 1974. – 1989., *Cris*, 2022., br. 1, str. 94-103.

Titov fond SR Hrvatske za stipendiranje mladih radnika i radničke djece (urednik Mato Dretvić), *Pravila TF za stipendiranje mladih radnika i radničke djece*, Skupština Titova fonda SRH, Zagreb, 1982., str. 22 – 23.

VELAGIĆ, Savo, *Bjelovarsko proljeće '71.: kronika-roman o Ogranku Matice hrvatske u Bjelovaru 1971. godine*, Čvor, Bjelovar, 2005.

Prilog:

Stipendistica Titova fonda

Evo me za računalom i u mislima se vraćam skoro pola stoljeća u prošlost. Da, dobro ste pročitali, točno 47 godina unazad.

Vremenski određeno, to je kraj travnja 1976. godine i kraj mojeg gimnazijskog obrazovanja. Naime, kao „truli” odlikaš u proteklih 12 godina osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja, s prosjekom ocjena 5,0 bila sam oslobođena obveze pisanja i obrane maturalnog rada – matura – i za mene su počeli najduži školski praznici u životu: od 1. svibnja do 7. listopada 1976. godine. Dakle, udri brigu na veselje više od 5 mjeseci – nezamislivo i neponovljivo do odlaska u mirovinu.

Budući sam bila odlikašica, izuzetno socijalno osjetljiva, društveno politički angažirana u Savezu omladine, Društvu naša djeca, Ferijalnom savezu, a potekla sam iz radničke obitelji, imala sam sve uvjete da apliciram za korisnicu Stipendije Titovog fonda za nastavak akademske naobrazbe.

Po ugledu na sistem stipendija koje su se dodjeljivale u svijetu, a mahom su ih davale izuzetno bogate obitelji, raznorazni mecene, eruditi i filantropi, koji su na taj način pridonosili širenju kruga stjecatelja obrazovanja kojima to po rođenju i materijalnom statusu nije bilo moguće. Pokrenut željom i voljom da i u jednoj socijalističkoj zemlji kojoj je bio na čelu, njezin predsjednik Josip Broz osniva projekt – Stipendije Titovog fonda¹²¹⁰. Isti je krenuo školske godine 1974/75. sa tendencijom da pomogne talentiranim i uzornim učenicima i mladim radnicima, da započnu s akademskom naobrazbom, jer im materijalne mogućnosti u obitelji nisu mogle osigurati i priuštiti nastavak obrazovanja i ulazak u akademski svijet – zajednicu. Naći se u tom odabranom društvu na nivou ondašnje države, danas pri samom spomenu omražene Jugoslavije, bila

¹²¹⁰ Josip Broz Tito prihvatio je osnivanje stipendije, ali nije začetnik.

je osobita čast i ponos. Da ponos, jer stipendista Titovog fonda nije mogao biti svatko, budući su kriteriji bili vrlo rigorozni: odlično znanje, primjereno vladanje, društveno-politički angažman, socijalna osjetljivost i skromne materijalne mogućnosti obitelji.

I eto, 1. lipnja 1976. i ja potpisala Ugovor sa Titovim fondom na rok od 4,5 godine uz obvezu redovitog ispunjavanja studentskih obveza i prosjek ocjena 4,5, te po diplomiranju vratiti se u svoj rodni kraj i odraditi duplo vrijeme na radu u odnosu na vrijeme primanja stipendije – kod mene 9 godina.

Što je značilo za vrijeme studija biti stipendista Titovog fonda: direktan upis na željeni fakultet bez polaganja prijemnog ispita, prioritetna dodjela smještaja u studentskom domu. Milina – riješene najgore noćne more svakog bruceša, imati primjeren smještaj i bez stresa započeti stjecanje novih znanja, vještina i razvijanje moždanih vijuga.

Vrijeme studija za mene je bilo istovremeno i ugodno i turbulentno. Morala sam ispuniti studentske obaveze polaganjem ispita u zadatim ispitnim rokovima i borba za ostvarenjem prosjeka ocjena od 4,5 i vremenskog roka studija 9 semestara – 4,5 godine, da ne bih po završetku studija morala vraćati primljenu stipendiju. Sve potpisano sam i ostvarila. Diplomirala u roku – 30. 03.1981. s prosjekom 4,6.

Nitko sretniji od mene, diploma u džepu i na vrijeme. Ne moram ništa vraćati – slobodna kao ptica i orna i spremna za rad.

Kako sam se u međuvremenu udala, a suprug je bio oficir – časnik zaposlen u Jugoslavenskoj narodnoj armiji /Maršalka u Zagrebu/, moj poslodavac – Zajednica općina Bjelovar me je amnestirala od obveze odrade 9 godina u njihovim redovima, jer nas je odredio suprugov posao i obiteljski život se odvijao onako kao je odredio Savezni sekretarijat za narodnu obranu.

Moj, odnosno naš poslovni i obiteljski život se odvijao u Zagrebu, gdje sam i ušla u svijet rada. Činjenica da sam bila stipendista Titovog fonda nije mi donio nikakav osobni benefit, jer počela sam raditi u vrijeme poslije Titove smrti. S protekom godina društveno-politička, ekonomska i socijalna situacija se mijenjala. Doživljam smjene na čelu SKJ, SKH, početak raspada Jugoslavije, famozni Miloševićev miting na Gazimestanu, pojavu višestranačja u Hrvatskoj.

Nažalost, svjedokom sam svih promjena u pretvorbi iz socijalizma u kapitalizam, iz jednopartijske u višepartijsku političku scenu. Jačanja i lijevih i desnih opcija, te uspostave Republike Hrvatske koju smo skupo platili krvlju i izgubljenim ljudskim životima, te velikim tragedijama u obiteljima i razorenim gospodarstvom. Privatizacijom koja se nije smjela događati u vrijeme izvanrednih okolnosti i pojavom kapitalizma na koji nismo bili spremni. Rasprodajom gospodarskih resursa, pojavom tajkuna i raznoraznih bjelosvjetskih managera.

Što zaključno reći:

Na osobnoj razini moja obitelj i ja platili smo veliku cijenu, moj suprug – otac moje djece je umro od posljedica ranjavanja 1992. godine na Blinjskom kutu /Sisačko ratište/ obnašajući borbene dužnosti u obrani Republike Hrvatske kao hrvatski ratni invalid. Ja sada uživam u svojoj

starosnoj mirovini nakon odrađenog radnog staža. Imam dvoje djece /sina i kćer/ koja su stekla akademsku naobrazbu, pri čemu je kćer nastavila akademsko usavršavanje u zvanju doktora znanosti, a živi i radi izvan RH.

Iz današnje perspektive, što je meni značilo biti stipendista Titovog fonda – pripadnost društvu radnih, marljivih, poštenih i pametnih mladih ljudima koji su svoju glad za znanjem ostvarili stipendijom Titovog fonda. Niti jednog momenta nisam zatajila, prikrila ili negirala da sam bila stipendistica. Dapače, izuzetno sam ponosna na taj dio mog života i to je dio moje prošlosti, a ja se svojom prošlošću ponosim.

Jadan je onaj čovjek, a i ljudi koji se svoje prošlosti srame i koji je negiraju. Ljudi bez prošlosti kao da nisu niti živjeli.

mr. sc. Slavica Lovrin

SUMMARY

TITO SCHOLARSHIP FUND FOR YOUNG WORKERS AND WORKERS' CHILDREN IN BJELOVAR (1974-1989) AND THE FUNDS' ACTIVITIES

Abstract: Tito's scholarship fund for young workers and workers' children in the municipality of Bjelovar operated from 1974 to 1990. It was an integral part of Tito's fund of the Socialist Republic of Croatia, which operated from 1974 until the collapse of the Socialist Federal Republic of Yugoslavia. The fund had a general Yugoslav character and operated in all republics and autonomous provinces. We will present the activities of the fund in the municipality of Bjelovar based on archival material stored in the Croatian State Archives in Zagreb, the State Archives in Bjelovar, articles in the local Bjelovar newspaper, and memories of Bjelovar scholarship recipients.

Key words: Tito's fund, scholarship, scholarship recipients, young workers, students, pupils, Bjelovar municipality.